

FOLK OG LAND

NR. 12/13 — 18. ÅRGANG

LØRDAG 21. JUNI 1969

LØSSALG KR. 2,50

SIEGFRIED:

Skamløs artikkelserie om Michael Staksruds død

Odd Hjorth-Sørensen fra eksilpressekontoret i Stockholm beskylder kreti og pleti — deriblant Hirten — for å være mordere!

En har riktignok vært vant til litt av hvert når det gjelder den «samtidshistorie» som helt opp til denne dag har vært fremlagt i aviser og tidsskrifter, men maken til det som presteres i februar-numrene av ukebladet ALLE MENN som Gyldendal gir ut skal en vel lete lenge etter. Vi sikter til serie artikler av en herremann ved navn Odd Hjorth-Sørensen om skøyte-løperen Michael Staksruds tragiske død i november 1940. Vi går ut fra at forfatteren ikke har skrevet disse artikler uten bra godgjørelse, men han understreker likevel gang på gang at han bare drives av det edle motiv å renavaske Michael Staksrud for den «svinske» beskyldning at han skulle ha vært medlem av Nasjonal Samling i likhet med sin bror Paul Staksrud.

Vi har drøyet lenge med å omtale denne sak, fordi den var av så motbydelig art, men etter flere oppfordringer tar vi den opp likevel. Det kan vel kanskje også være aktuelt nå i forbindelse med all omtalen av Staksruds samtidige Ivar Ballangrud ved dennes død nylig.

Vi skal ikke her ta opp noen diskusjon om hvilket syn Michael Staksrud hadde på hendelsene i det okkuperte Norge. Det er en ubestridelig kjennsgjerning at han helt til siste slutt holdt sammen med sin bror og at han også

Michael Staksrud var en av Norges beste skøyteopere.

hadde en rekke andre venner som hadde samme politiske innstilling. Det som kan sies om dette idag er at det ikke i noe bevert NS-arkiv finnes noe om medlemskap når det gjelder Michael Staksrud, men det samme gjelder jo om en rekke andre personer som notorisk var medlemmer, men hvor bevisene for dette beleilig forsvant.

Når vi nevner dette med Michael Staksruds eventuelle forbindelser med NS, så er det fordi artikkelforfatteren har laget istand en fantastisk historie om at Staksrud ble myrdet fordi han ikke ville slutte seg til

NS og fordi han ikke ville bryte idrettsstreiken! Det siste skal vi komme tilbake til senere, skjønt de aller fleste orienterte vel umiddelbart vil forstå hvor grotesk hele påstanden er.

La oss først slå fast hvem denne Odd Hjorth-Sørensen er. Han opplyser selv i artikkelserien at han «dengang arbeidet for Regjeringens Informasjonstjeneste ved Kgl. Norsk Legasjon, Pressekontoret, Stockholm.» Han tilhørte altså de berømmelige Sverigesfarere som skaffet seg sin åndelige føde fra de eventyrlige beretninger om forholdene i det okkuperte Norge som enhver flyktning følte seg forpliktet til å koke sammen for å skaffe seg goodwill i eksilet.

Denne Hjorth-Sørensen, som av bare skjære edelhet og ønsket om å renavaske Michael Staksruds minne har laget istand disse artikler, unnsær seg ikke for, i strid med det resultat det jøssingledede kriminalpoliti kom til, å henge en lang rekke personer og institusjoner ut som mulige mordere. Og det er så meget sjoflere som de ikke selv er istand til å forsvare seg mot de injurerende beskyldninger fordi storparten av personene er døde og organisasjonene er oppløst.

Forfatteren nøyer seg ikke med den konklusjon kriminalpoliti og påtalemyndighet kom til når det gjelder Michael Staksruds tragiske død, og igjen er det edelheten som driver ham når han utbryter: «Under enhver omstendighet er det dristig av meg å betvile riktigheten av politiets konklusjon. Jeg våger spranget.» For hvilket ansvar overfor sannhet og rett føler ikke denne artikkelkribenten som nesten tredve år etterpå forsøker å lage sensasjon omkring Michael Staksruds død og som slynger ut beskyldninger og mistenkeliggjørelse i øst og vest! Han slår seg på brystet og erklærer: «Pressfrihet er et grunnlovfestet privilegium. Den omfatter

(Forts. side 14)

Løbergsaken: Punkt 15

Biskop Berggrav i Nordmarka

Supplement ved Ralph Hewins

En innsender i FARMAND, spurte 17.5. 69 «Hvem fotograferte Berggrav» inne i Nordmarka 15.4. 40 og Ralph Hewins slapp til i numret etter med et svar på dette. Imidlertid var svaret kuttet ned til halvparten og vi finner derfor grunn til å gjengi det her i sin helhet:

«R. Palmgren, Oslo, kan nok spørre i Farmand (17.5. 69) «Hvem fotograferte Berggrav» inne i Nordmarka den 15.4. 40 da biskopen kontaktet «norske hjemmestyrker»?

Spørsmålet er på sin plass ettersom det vedrører pkt. 15 i Løbergsaken, i hvilket dommer Knut Hougen fant «at det ikke er riktig at Berggrav hadde følge med noen tyskere inn i skogen.»

Hvorledes dommer Hougen klarte å komme frem til denne kjennelse på bakgrunn av Berggravs eget skriftlige vitnesbyrd må sannelig forbløffe herr Palmgren, som det forbløffer meg.

I sin bok «Da kampen kom» skrev biskopen (side 27): «Mandag 15. april kl. 11 fikk jeg vite av redaksjonssekretær O. at han hadde pålitelig meddelelse om at disse idrettsfolk og sportsgutter i et antall av flere hundre var omringet i strøket Nordmarka-Kroksgogen og ble skutt som franciører eller sultet ut så de måtte fram og ikke fikk pardon. Jeg konfererte med politimesteren (antagelig Kristian Welhaven) som mente jeg burde reise oppover.»

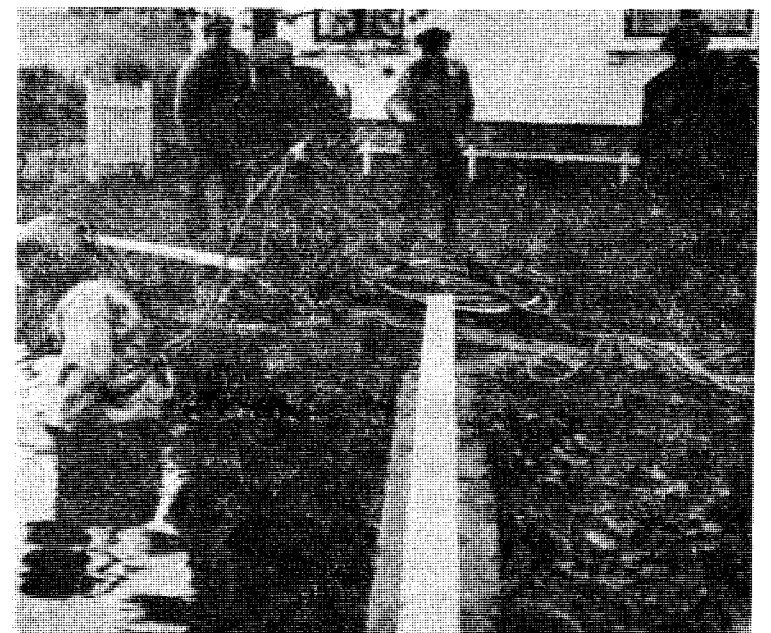
Hvem tok dette fotografi av Berggrav i Nordmarka?

Side 28 fortsetter: «Så spurte jeg hvilken fullmakt jeg hadde fra generalen (Erwin Engelbrecht) hvis jeg traff sivile gutter med rifle

(Forts. side 2)

Tangen kafé hvor Michael Staksrud og hans kone deltok i en fest for han druknet.

Dykker leter forgjeves like utenfor kaféen. Staksruds lik ble senere funnet utenfor en odde et stykke unnav.

Nato midt i?

Av rittmester, sivilingeniør Gisle Mortensen

En karikatur i en tysk avis gir et godt bilde av Norges stilling som medlem av NATO.

En barsk stortingsmann foreslo for et års tid siden i Stortinget å melde Norge ut av Nato. Han fikk et lite, men modig følge. Håp blev knyttet til denne modige handling, — som for andre igjen fortonte seg som politisk selvmord.

Ingen avis — fra den upolitiske og frie Verdens Gang til den like frie og upolitiske Orientering — ville ta inn oppfordring til å støtte denne modige mann. — Nogen frie ord har nok karrige forhold i Norge i dag, — trass i «pressens» kvalmende idealisme i så måte.

For ikke lang tid siden gjorde den modige forslagsstiller — i følge avisreferat — avbikt for sitt kjetteri, under — et partimøte. Det er jo under partimøter at politikere dresseres i vår tid.

★

Ingen sak i vårt politiske liv, ja — i vårt samfundsliv overhodet frem til i dag, kan bli av slik betydning for vår eksistens som folk — som vårt forhold til Nato. Om enn med bare hypotetisk bakgrunn og mulighet, overskygger den alle andre saker, som er mer eller mindre viktige episoder i en kjede av begivenheter. Vårt medlemskap i Nato var og er **hasard** med folket som innsats. Det synes som om politikerne ikke tør eske folkets mening om den sak.

Nato-tilhengerne preker stadig om at vi mangler alternativer. Nei da, — det gjør vi slett ikke. Heller ikke motiver. «Linsen» i vårt po-

litiske liv er Stortinget. Så lenge denne «linse» er fylt at «natofolk», er det lite håp for oss. Derfor må «natofolkenes» antall i «linsen» bringes ned til et antall som endrer «linsens» egenskaper. Derfor må «natofolkene» stemmes ut av Stortinget. — Derfor: — Spør i ditt parti, under politiske møter og ellers, om hvem av de listeførte som går inn for Norge ut av Nato, — og stem på dem (stryk og kumuler). Finnes det ingen i ditt parti, så søk det nærmeste (i kjedereaksjon) beslektede parti som måtte ha slike modige folk. Senere kan vi ta opp igjen kampen nordmenn i mellom om de trivielle, men dog så nødvendige ting. Sørg for at problemet blir stillet i TV- og radiodiskusjonene.

Det er selvsagt ikke å vente at «natofolkene» skal innrømme oss alternativer, eller verdsette våre motiver, — endog om de selv har tumlet med nettopp de samme alternativer før, og fremdeles snubler i dem. Det er enda mindre å vente at de vil arbeide med og for dem. Derfor: Ut med dem fra Stortinget.

★

Det klareste alternativ er skandinavisk nøytralitet og forsvar i fellesskap, — med et enda intimere samarbeide med Sverige enn med USA i dag. — Det er mange, mange årsaker til det. Bl. a. den enkle — at Sverige formodentlig er like interessert som Norge selv i at Norge forblir utenfor en eventuell stormaktskonflikt, fordi det synes meget sannsynlig at Sveriges og Norges skjebner er knyttet sammen i denne sak — i fred og i krig.

USA er — rimeligvis og forståelig — mer interessert i Norge som **forpost** og **krigsteater** enn i Norges skjebne i friksjonen mellom de store. — Jeg presiserer at jeg ikke et øyeblikk klandrer USA for det, — tvert i mot, det er ikke vanskelig å finne mange gode grunner for USA for en slik betraktning. — Våre politikere bærer ansvaret.

Sverige er vår «siamesiske» tvilling i ett og alt, — monn vi har felles hjerte? — I en slik sammenligning blir USA en tåteflaske. Med Sverige er vi som ett folk, med USA har vi et labilt leieforhold.

Hvis våre politikere har mer enn munnsvær til overs for internasjonalt samarbeide i fredens sak (la oss starte med Skandinavia), så har vi — om det overhodet

Berggrav - -

(Forts. fra side 1)

som var blitt fanget eller innringet og avskåret. Han sa: «Slike er hjemfalt til dødsstraff, men De skal ha fullmakt til å tilsi disse norske gutter friheten dersom de leverer sine våpen og følger Dem til Oslo.»

Det er derfor ingen tvil i det hele tatt om at biskop Berggrav passerte gjennom de tyske linjer til de norske kjempende menn «omringet i strøket Nordmarka—Krokstogen» med tysk tillatelse og med tysk autoritet til å overtale disse nordmenn til å nedlegge sine våpen. Kort sagt, hans ekspedisjon ble foretatt under tyske auspicer og med tysk «fullmakt». Han kunne ikke ha foretatt denne berømte tur på noen annen måte.

Dommer Hougen og andre «gode nordmenn» vil nå ha oss til å tro at biskopen dro ut alene inn i skogen med sin megafon for å samle sammen «flere hundrede» væpnede nordmenn og uten hjelp levere dem til general Engelbrecht!

Kan dommer Hougen for alvor tro at tyskerne ville stole på at denne politiske prelat ikke ville røpe Engelbrechts stillinger til nordmennene hvis ikke «Berggrav hadde følge med tyskerne inn i skogen»? Tyske generaler var aldri riktig så naive.

Og hvorfor i allverden skulle «flere hundre» væpnede nordmenn motta det defaitistiske rådet til en vandre biskop uten noen myndighet hvis han ikke synlig ble understøttet, nært eller fjernt, av tyske tropper?

Hadde ikke disse nordmenn hørt kong Haakon og hans regjering endelig kringkaste fra Hamar sent 10. april: «Det norske folk vil bruke all sin energi på å gjenopprette frihet og uavhengighet» og «Regjeringen — oppfordrer hele norske folk til å holde fast ved den norske frihetsarv?»

Hadde ikke disse nordmenn også hørt at britene og franskmennene hadde landet den foregående dag (14. april) på den norske vestkyst og at den norske

finnes muligheter for frivillighet i internasjonal politisk fusjon — muligheten med Sverige, — et folk som står oss så nær, at skillet var mer et historisk ulykkestilfelle, som senere er blitt fostret av nasjonal sjåvinisme, — enn en realitet i og for folkets liv og egenart.

Et forhør i rettsstaten Norge

Sommeren 1945 er blitt kalt vanviddets høysommer, og med god grunn. Vanvidd og lovløshet hørte med til dagens orden i det frigjorte Norge.

Hvis vi NS-folk skulle fortelle om all galskapen vi opplevet dengang, da kunne vi snakke i månedsvis uten å bli ferdig. Norge var å sammenligne med et galehus. Noen ganger kunne vanviddet anta slike groteske former at selv Martin Ljung, den svenske crazykomiker, ikke kunne ha klart det bedre. Og han er spesialist i å fremstille toppmalte dustinger på scenen. Her er historien om et forhør i beste Martin Ljung-stil.

Våre «forbrytelser» fra okkupasjonstiden skulle nemlig etterforskes. En sverm av ny-utklekkete «etterforskere» dukket opp fra somewhere, og den mer revy-betonte del av rettssvikoppjøret kunne begynne. Klovnene hadde innfunnet seg i manesjen.

Det var særlig en av dem som vakte vår munterhet. Vi kalte ham Dillinger for å være i stilen. Vi

kampanje nettopp hadde startet?

Hvilken grunn skulle disse patriotiske og foretagsomme unge nordmenn ha til å bestemme seg for plutselig å opphøre med å gjøre sin plikt bare fordi en biskop sa det — hvis de ikke så at han var understøttet av overmektige tyske styrker?

Og iallfall, hvorledes kunne biskopen finne nordmennene hvis ikke deres stillinger ble utpekt for ham av tyskerne? Antagelig satt ikke disse nordmenn som hører fremme i det åpne og ventet på å bli skutt.

Og hvem ville være interessert i å fotografere Berggrav på denne tur uten tyskerne? De gjorde sannelig god propagandistisk bruk av bildet i «Signal» og andre tyske publikasjoner!

Quisling var nettopp blitt fordrevet fra statsministerstillingen av tyskerne og han og hans meningsfeller hadde således ingen grunn til å yde fotografiske bidrag til Goebels' propaganda.

Heller ikke var det rimelig at de norske gutter i Normarka ville bekjentgjøre sin egen skam i bilder for tyskerne.

Det gjenstår da lederne av Administrasjonsrådet som mulige fotografer. Denne forlorne forsamling, som ble avvist av kong Haakon og C. J. Hambro, hadde nettopp overtatt makten i det okkuperte Norge under forutsetning av at det øyeblikkelig skulle demobilisere — dets beskyttere høyesterettsjustitiarius Paal Berg og biskop Berggrav var blitt truet med henrettelse av tysker-

hadde allerede fått en gangsterlov, og daglig opplevet vi gangsterjustis. Hvorfor da ikke bruke et skikkelig gangster-navn på den mest komiske i manesjen?

Han ble hetende Dillinger.

En dag skulle Dillinger etterforske en av våre venner, en musiker. Vår venn ble inngående forhørt om sitt musikalske landssvik, og han fortalte villig om forræderiets omfang. Han tilsto at han hadde begått landssvik med bl. a. Paganinis Kapricer.

— «Paganini, var'n gestapist?» — spurte Dillinger interessert og noterte navnet. Vår venn var ikke helt sikker på det.

— «Å ja, han står sikkert i krigsforbryterkartoteket, den fuggelen. Vi finner'n nok. Fornavn Nicolo, sannsynligvis italiensk gestapist. Føl til å spille kort, sa Dere? Lidenskapelig kortspeller, altså» Dillinger skrev.

— «Hva mere? Sa folk at han stod i forbund med djevelen, sier Dere? Å ja, det gjør dere alle sammen. Det er ikke noe nytt.» Dillinger noterte ivrig. «Å gjorde Dere ellers under krigen?» Jo, vår venn hadde mere landssvik på samvittigheten. Han tilsto at han hadde drevet med kontrapunkt fra 1942 til frigjøringen.

— «Kontrapunkt» brølte Dillinger, «Å jasså, Dere har drive kontrapunkt også? Dere har drivi kontrapunkt for tyskerne? Det blir dødsstraff for det. Dere blir skutt imorra.»

Vår venn ble meget nervøs, som rimelig kan være. Han visste at menneskeliv ikke sto særlig høyt i kurs i Norge, spesielt ikke i denne vanviddets høysommer. Han hadde hørt om den beryktete brennevinsmorderen og den livsfarlige revolverpresten, og han visste at mange av vaktmannskapene i konsentrasjonsleiren — de uniformerte superbøllene — skjøt for et godt ord. Kanskje Dillinger trodde at kontrapunkt var det samme som kontraspasjonasje? Det var visst best å oppklare misforståelsen.

— «Men kontrapunkt er jo en harmløs ting» forsøkte han å innvende. — «Hold kjeft» sa Dillinger, «Ikke forsøk Dere på bortforklaring. Saka er grei.»

Vår venn var meget deprimert da han kom tilbake på brakka. Tenk om han skulle bli skutt for å ha tatt undervisning i kontrapunkt? Folk var blitt myrdet for adskillig mindre siden freden brøt løs. Når Ola Nordmann først blir gal, da er det ingen som blir mere gal enn han.

Men heldigvis, vår venn ble ikke skutt den neste dag. Han ble heller ikke skutt den påfølgende dag. Han ble heller ikke anklaget for å ha «drivi» kontrapunkt. Tiltalebeslutningen inneholdt ikke en stavelse om denne kuriøse form for landssvik. Heller ikke var kjennskapet til den formodete gestapist Nicolo Paganini, den italienske «kortspeller» nevnt med et eneste ord. Forfatteren av tiltalebeslutningen må tydeligvis ha hatt litt kjennskap til musikk.

Ole Nilsen.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Norges «krigføring» og invasjonen

I en debatt i FARMAND mellom Annæus Schjødt jr. og Ralph Hewins kommer sistnevnte inn på advokatens tjeneste som flyver under verdenskrigen og skriver bl. a. at Schjødt «vet like godt som jeg at han var frivillig (volunteer) i the British Armed Forces, og — som han innrømmet i vitneboksen: «rent operativt var man under kommando av Royal Air Force». Hans emblem (insignia) var bare et vanlig kjennemerke, som «Welsh Guards». Hans «Norway»-emblem anga slett ikke at Norge var «i krig», og enda mindre «alliert».

Det er vel grunn til å notere seg at det er en allsidig orientert britisk presse mann som skriver dette, som forøvrig stemmer med den holdning stormaktene inntok da Norge ble nektet å delta i erstatningsforhandlingene i Paris etter verdenskrigens slutt fordi det ikke hadde vært krigførende.

Ellers peker Hewins i sitt tilsvare til Schjødt på et annet vesentlig moment, som har fått en kuriøs bekreftelse i selveste den ensprede krigsberetning AFTENPOSTEN forlyster sine lesere med hver uke, en dansk beretning oppfrisket av det norske høyrelyset Kjell Hanssen.

Hewins skriver i FARMAND: «Heller ikke kunne Norge være «alliert». Som L. Oppenheim sier i sin avgjørende «International Law» (Longman, London): Norge, Holland og Belgia var ikke «allierte» men «Co-belligerents». Det er grunnen til at det såkalte «norske» styrker i Skotland ble nektet å ta del i landingen i Nordmandie, til at tyskerne i Norge kapitulerte overfor britene, og til at britene bare godtok nordmennene i det okkuperte Tyskland som «gjester» til hvem de nektet å utlevere «eftersøkte nazister.»

Vi har tidligere her i FOLK OG LAND vært inne på dette at de norske avdelinger i Skotland ikke fikk delta i invasjonen på Kontinentet trass i ønske herom, fordi eksilregjeringen måtte ta hensyn til den avsluttede våpenstillstandsavtale for verdenskrigens varighet. Vi gjenga noen beklagelser over dette av forholdsvis fersk dato fra et hold som tydeligvis fremdeles trodde på eventyret om Norges «fortsatte krig» etter avtalen i Trondheim 10.6. 1940. Beklagelser som munnet ut i bebreidelser mot general Ruge.

Og nå kommer vi til en ny bekreftelse i, som vi nevnte foran, AFTENPOSTENS krigsberetning nr. 248 (lørdag aften 31. mai 1969). Av den fremgår det nemlig at selv den meget omskrevne norske handelsflåte, som etter sigende var så krigførende, ikke fikk delta for norsk regning i invasjonen. Det heter herom i beretningen:

«Men en operasjon av denne størrelsesorden var ny og ukjent. I mars, tre måneder før invasjonen, chartret det britiske krigstransportdepartementet 60 båter av Nortraship, på nokså usedvanlige vilkår. Departementet fikk full kontroll over båtene. De skulle ha norsk mannskap, men besetningen kunne beordres fra den ene båt til den annen, hvis det var behov for ombytte. Det var ikke adgang til mønstre av, uten gyldig legeerklæring. Alle regler om overtid og spesielle tillegg ble opphevet, hver mann skulle få en fast ekstragodtgjørelse utover hyren på 20 kroner dagen.

Manskapene kunne beordres til å laste og losse skipene.

I virkeligheten ble disse norske sjøfolkene en del av

FOLK OG LAND

i sommertiden

Som før nevnt er dette dobbelt nummeret siste nummer før sommerferien. Neste nummer kommer 9. august, så våre lesere får smøre seg med tålmodighet i den mest hektiske sommertid. Også våre kontorer vil stort sett bli holdt lukket i denne tid, men vi tar gjerne mot post — både til redaksjonen og naturligvis innbetaling av bladpenger fra dem som ikke har betalt for annet halvår.

God ferie og vel møtt i august!

Hvem rustet seg for sannhet nåtildags?

(Ibsen i «Kjærlighetens komedie»)

selve invasjonsstyrken og hadde status som militære.» (Britiske sådanne. Anførelse i parentes og uthevelsene er av oss.)

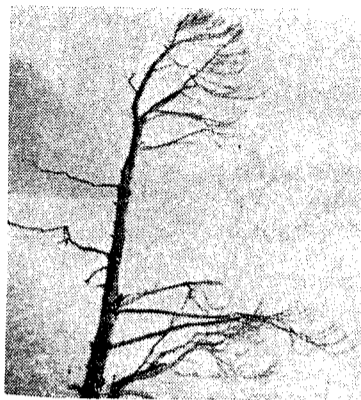
Dette betyr som enhver nok vil forstå at de norske sjøfolk det her gjelder uten videre ble overlatt — for ikke å si solgt — til britene til deltagelse i invasjonen. Kanskje ikke i første rekke for at Nortraship og eksilregjeringen skulle skaffe seg inntekter, men fordi de etter våpenstillstandsavtalen ikke kunne delta på annen måte.

Ved siden av disse tvangsutsendte sjøfolk deltok det også noen få nordmenn i britiske avdelinger, bl. a. noen (forhåpentlig ikke æresordforpliktete) offiserer som «observatører». Så det er jo naturligvis en viss dekning for den fortsatte svindel bladet driver med denne deltagelse som et slags ledd i Norges «fortsatte krig». Det anfører nemlig i den hensikt på annet sted at «både ved og bak fronten var nordmenn med under invasjonen i Normandie.» Ja, det var nordmenn med på østfronten også uten at Norge som stat dermed var i krig.

Og hvis det fastholdes at både handelsflåtens folk og nordmenn i britisk tjeneste ellers var norske stridskrefter i en statlig norsk krig, så må det være et direkte brudd på Grunnloven at de ble overlatt i «en fremmed magts tjeneste». (§ 25)

ALEXANDER LANGE:

Saga om skoddespelet i OLA-land

På lenge hadde ikke Ola nordmann kriget for noe som helst. Bare mot seg selv på lissom. Men — tenk alt det store han gjorde «de jure» etter at den kongelige norske regjering i boken «NORWAY» utkommet i London 1942, hadde meddelt at den militære kapitulasjonen — totalt — fant sted 10. juni 1940. — Men etter denne tid var jo Ola i den tittomtaltte ustanselige tilstanden De vet. — I den vonde tiden under jernhelen og etterpå, tilskyndet av S.O.E, av O.S.S., av storkorsbærere, av Kommandøren, av bispen og av andre gullfasaner — var Ola blitt animert til upåtalet å slakte, tildels å rane, når offeret stod lagelig til for den nylagede rettsbevissthet. Alt så også nå de jure, det vil si i Andenæsiske former. — Se prof., dr.jur. J. Andenæs i Tidsskrift for Retsvidenskab 1948, særlig avhandlingens VI, side 27 flg. — Alt bidro muligens til den fundamentale begrepsforvirring, tiltagende kriminalitet, selvbedøvelse og selvbedrag som preget Olaland etter det store skoddespelet. Drømmelandet var ikke lenger i Arne Garborgs kveldblå ro. Dets lovbryterproblem lå ikke så meget på dypet som kanskje på toppene blant samfunnets spisser?

Alt dette kunne ikke Olas overgasjerte og -pensjonerte yrkespolitikere gå imot med adekvate midler. De var «valg»-hemmet, og tildels utvandret fra private jobber som de ba Gud bevare seg mot å måtte vende tilbake til. Mange var blitt fastboende i Rikshovedstaden i rikets utkant. Velgerne strømmet etter. —

Ola var ikke alltid dynamisk. Han var blitt dyne-misk. — Han ble fra barneårene tatt fra lysten til å tenke selv. Han ble lært til å se på arbeid som en straff for manglende tilpasningsevne? Under det offentlige omsorg og pleie ble det satt skylapper på Ola. Her bistod

avisbladene nesten unisont med råd og dåd. — Ola fikk ikke bare trygd- og rentenevrose. Ola ble tillempet til å tåle så inderlig vel justis i Wold'ske former, til å bli skubbet bort fra heimstaden, eller den grønne flekken han hadde skaffet seg, til meninger som var ufarlige for den herskende klikk, — til å utviske sin riksfornemmelse, og endelig, — til å tåle naturødeleggelsen, av Olalands luft, vann og jord i far- onsk format, hvis man forstår meg rett. — Ola ble listig ledet inn i en ensrettet, trist, kjedelig og dødbringen- de kve av en levestandard — med mange mer og mer invalide pengesedler i lommeboken. Olas gull hadde fått festningsarrest i USA. —

★ ★ ★

Akk! Alt dette var uten viltsmak. Uten det oppad til vidden, som Ola nordmann innerst inne lengtet etter. —

★ ★ ★

Ola ble anlagt for og henlagt i dynen, i det polstrede, ja i «biskop Sparres patentfilt», forat ingen misslyd fra Ola skulle trenge ut og forstyrre de skjønne toner der som kjent stiger opp fra et fritt folk.

Ola rømte fra seg selv og sitt til byen og til funksjonærismen, som veltet seg utover dyrkningsjorden, bl. a. fra Oslo til Hamar. Dyrkningsjorden var hellig dengang i levedyktige folk og land. Den sementertes ned av den store viss-vass reguleringen, den radertes ut av storindustrien, som inifiserte alt og alle. Olas store leder statsminister Christian Michelsen (1857—1925) rop- te vakt i gevær mot at storindustrien skulle ta overhånd og skape mer sement i hodene, og, sammenbrudd i tidens fylde. Da ble det dødsstille omkring Michelsen!

Man hadde visstnok ingen resept på hvor det skulle bli av Ola da industrien automatiserte for å redde sitt liv. — Og den utenlandske kapital. —

★ ★ ★

— — — Ola ble født i det folket der dikt er dåd.

En av Olas påsatte historieskriverere hadde med stimer av kommende folkeveiledere rømt fra et nesten drept landbruk og fiske —

(Forts. side 11.)

Fortreffelig å leve i kamp når man har nebb!

(Wergeland)

FOR UNGDOMMEN

Red.: **Haltvard H. Paasche**

*Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.*

RADIKALERNE AKSJONERER MOT «THE GREEN BERETS»

Fidlig i høst annonserer Oslo Kinomatografer at den amerikanske filmen «The Green Berets», om krigen i Vietnam, skulle settes opp på en av kinoene.

Samme film har blitt vist i våre naboland, Sverige og Danmark, hvor den har blitt møtt med voldsomme demonstrasjoner fra radikalt hold. Kinoene både i Stockholm og København har blitt nødt til å avlyse forestillingene etter kort tid p. g. a. de uroligheter fremvisningen har medført. De radikale hevder at filmen forherliger amerikanernes krig i Vietnam, kanskje det er riktig, men likevel skulle de som har lyst til å se slikt få anledning til det. Det har som bekjent aldri blitt protestert mot amerikanernes forherligelser av krigen mot Tyskland og Japan, også på film,

så Tor og Loke blir øyensynlig ikke behandlet likt.

Vi har ikke noe særlig tilovers for amerikanernes krigføring i Vietnam, men på den annen side har vi heller ikke noe tilovers for radikalernes aksjoner mot filmen «The Green Berets». Derfor kunne det vært morsomt om de som ikke aksepterer de venstreforvridde form for sensur tok til motforholdsregler på premieren. Vi kunne tenke oss flest mulig av de anti-radikale møtte opp på vedkommende kino for eventuelt å få istand en motaksjon, og dermed ble en motvekt til gattens parlamentarikere.

LANDET SOM FLYTER AV MELK OG NARKOTIKA

De senere år har det vært svært populært blant skandinaviske ungdommer å reise på Kibbutz-opphold til Israel. Noen kaller det studierei-

ser, andre å stille seg solidarisk med det jødiske folk ved å hjelpe dem å bygge opp landet. Man har stadig kunnet lese beskrivelser av Kibbutz-livet i svært smigrende ordelag i aviser og tidsskrifter. Men for kort tid siden, slo en Oslo-avis opp på førsteside med fete typer hvordan forholdene i virkeligheten arter seg for en del av eventyrerne.

En rekke danske, norske og svenske piker har blitt offer for narkotikahaler, for så under innflydelse av denne gift å havne som prostituerte. Avisen fastslår at slike tragedier ikke hører til sjeldenhetene. Bl. a. har 14 danske piker i løpet av de siste par år, med utgangspunkt i Kibbutz-opphold, blitt involvert i lignende forhold. Hvor mange norske piker som har delt skjebne med disse, er det vel ingen

(Forts. side 15)

Fransk syn på europeisk nasjonalisme

Vi sakser idag en artikkel fra det meget seriøse og interessante «Nation Europa». Forfatteren er franskmann, Jean Mabire, en representant for den økende nasjonalisme også i Mellom-Europa.

Siden siste verdenskrig har det vært en skam å være hvit, for ikke å nevne nasjonalist. Denne innstilling er heldigvis for utgående.

De europeiske nasjoner blir seg etter hvert mer og mer bevisst hvilken sentral rolle de spiller i internasjonal politikk. Europa har vært og er fortsatt en betydelig politisk faktor i verdensmålestokk. Feilen har vært at internasjonaltene stadig har forsøkt å innbille oss at Europa ikke har betydd noe, ved å henvise til indre konflikter som har splittet interessene. Vi har til en viss grad også trodd dem. Men omsider har de europeiske nasjoner innsett at det er de samme krefter som står bak splittelsene og lønpropagandaen. De har fisket i rørt vann.

Vi vil nå overlate til forfatteren å legge frem sitt syn på dagens situasjon i Europa.

Vi ungnasjonale stiller oss likegyldig til den flom av fornærmelser som uopphørlig velter inn over vår bevegelse. De venstreprogressive kaller oss «fascister», de etablerte kaller oss ganske enkelt fantaster. Vi som går inn for et europeisk Europa kan bare le av alt dette, for vi ser så altfor godt hva slags folk som i dag har herredømme over vårt kontinent.

I hundreder av år har kloke mennesker innsett betydningen av et enhetlig Abendland, enhetlig overfor utenverdensens kvantitative over-

legenhet. Korstogfarerne var enige overfor de utro, romerne mot barbarerne. Europeerne var brødre da de oppdaget Amerika, da de utforsket Afrika, da de kjempet mot boxerne i Kina. Til alle tider har innbyggerne i våre land sett kriger mellom europeerne som borgerkriger. Selv om alle lands egenart aldri er blitt lagt skjul på, var man seg alltid bevisst det naturstridige i at europeiske stater stod mot hverandre i fiendskap. Den europeiske

(Forts. side 15)

SAGAEN OM HORST WESSEL

Fortalt av hans SA-kamerat Erwin Reitmann

Diskusjonstaleren

Med 56 møter i året 1929 sto Horst Wessel etter berlinergauleiteren Dr. Goebbels på annen plass i rekken av berlinertalere. Han hørte med blant det første utvalg av talere og var velsett over alt. Nesten hver eneste aften sto han i røykfylte møtesaler i Berlin og i landsbyene i Mark Brandenburg og pre-

ket som begeistret disippel av Adolf Hitler det nye evangelium. Hans overveldende temperament, den overbevisningskraft som var egen for ham, rev alle med seg og førte tusener av tyske folkfeller inn i den tyske revolusjons leir. Hvor kom ikke hans store talerbegavelse ham til gode som stormfører, når han med fengende ord

begeistret sine kamerater. Når han hadde tid og anledning oppsøkte han motstandernes møter og deltok her i diskusjonen. For aftens møteleder var det da ikke lett, og en pokker så utaknemlig oppgave, å si de avsluttende ord. Mangen en sturmaften brøt vi opp for å bære et møte av motstandere med vårt besøk. Det ble da ikke gjort noen unntagelser. Vi tok fatt på det som bød seg enten det nå gjaldt marxistiske eller borgerlige partier. Horst så i de borgerlige partier en like stor fare som i de marxistiske. —

En sturmaften hadde vi tilfeldigvis fått vite at like i nærheten i «Heinrichs Fest-sälen», ble det holdt et møte av Deutsche Volkspartei.

Vi hadde noe uoppgjort med verten, som i likhet med så mange andre hadde satt oss på gaten. Forøvrig ville Horst glede folkene sine med en liten spøk og berede de fremmøtte en harmløs skrekk. Disse diskusjoner var i det store og hele fruktbare og var til nytte for SA-folkene. De lærte å kjenne motstandere av alle sjatteringer, hørte også tilstrekkelig om deres politiske mål og ble således væpnet mot alle angrep. Da disse diskusjo-

ner takket være Horst Wessels omfattende kunnskaper alltid endte med et fryktelig nederlag for motstanderne, ble folkene med tiden stadig mere styrket i sin overbevisning. En veldig seierbevissthet holdt sitt inntog i hjertene. Diskusjonene beviste stadig påny for folkene overlegenheten til og riktigheten av den nasjonalsosialistiske verdensanskuelse. Det var praktisk anskuelserundervisning, som var nyttigere enn tørre, kjedlige belæring.

Da sturmen denne aften bega seg på vei i små grupper og de første av folkene trådte inn i lokalet uten snipp og med upressede bukser, var det høyst fornøylig å se hvorledes de «ærede» tilstedeværende ble ganske opprørte over det uønskede besøk. Først kom noen av folkene, så stadig flere til hele rummet var proppfullt. Her så SA-folkene reaksjonen foran seg. Denne borgerlige dekadens gikk ellers i det daglige liv en stor omvei når de traff på slike folk som plutselig opptrådte her. Et bilde som det her bød seg så et folkepartimøte altfor sjelden. det var faktisk en profanering av folkepartini-vået. Det ble straks stor larm av stoler. Paraplyene ble funnet frem og de tapreste av

heltene forlot med gåsehud fluktartig salen. Hva annet kunne dette være enn kommunister som ville sprengte møtet? Hvis man bare visste hvilken politisk retning folkene tilhørte, så kunne man alltid rette seg litt etter det og i nødsfall omstille seg. Slike tanker kan ha jaget gjennom hodet på taleren, som kort før på patetisk måte og med store gester hadde slynget sin visdom ut over forsamlingen.

I første øyeblikk ble ordene sittende i halsen på ham, men da han langsomt kom til seg selv igjen byttet han de kampglade kraftord han før hadde servert forsamlingen meget behendig med et fornemt, glatt, intetsigende kaudervelsk. Forrest ved styrebordet satt representantene for «Folkepartiet», karakteristiske eksemplarer av sin art. Kort før hadde de sittet der sammensunkne i halvsøvne, men nå så de ganske livlige ut, stakk hodene sammen og hvisket forsiktig sammen. Taleren stanset nokså brått, det forekom oss midt i talen. Noen gamle tanter klappet med sine små, tørre hender og de tilstedeværende herrer kremtet forlegent. Det ble en pau-

(Forts. side 13)

Et upoetisk dikt

Det skrives dikt om alt mulig for tiden, det meste handler kanskje om nesten ingen ting. Tiden er kaotisk og rotet, hører vi, derfor må diktningen også være slik forat den skal avspeile tiden riktig. Men når nu dikterne hengir seg til meningsløst tøv kan vi så vente at situasjonen forbedres? De fleste har gitt opp å løse dem. Vi trodde — og mente dermed vi var i pakt med god gammel oppfatning — at dikterne først og fremst skulle forsøke å bringe litt orden i tankegangen, både hos seg selv og andre.

Til dette trengs vel en smule mot istedet for rot. Men er da motet veket bort fra dem, er det blitt uår på menn? Finns det ingen Hamsun mer, eller Goethe og Schiller, ingen Homer?

Vel nok kjemper de fremdeles mot Hitler fireogtyve år etter at han blev slått ned, de mener visst selv at dette er toppen. En annen form for mot på de kanter er «dristige» og «våvede» pornografiske skriblerier, Men de skriver også revolusjonære dikt med hyldest til Marx, Mao og Che Guevara, og med uttalt ønske om engang å få ødelagt alt i blod og brand. Som han sa det, en av deres store profeter, svensken Jan Myrdal: «Det som gjenstår for oss nu, er den endelige ødeleggelse av den hvite manns verden». Kloke og modige ord, eller hur? (De får merkelig god støtte i våre massemedia). Om «bomba» skriver de angstfylte dikt, skjønt den jo egner seg utmerket til å legge øde med. Men især blir de lyrisk og tåredryppende når de taler negrenes og indianernes sak, og priser jødene og andre «undertrykte» folk langt borte.

Som alle vil skjønne, så er det jo slett ikke å vente at noen av dem vil komme på den avsyndige tanke å spandere litt blekk til forsvar av oss selv og vår rase som i lengere tid har befunnet seg i en noget betrent situasjon her i vårt gamle og evigunge Europa, klemte mellom kommunismen og dollarkapitalismen med Zionismen på ryggen, undergravet av frimurerne, og brakt til forvirring av bilsprengte, jødebegeistrede prelater og susete demokrater som er så frihetselskende at de har frigjort seg både fra virkeligheten og fra sannhet og rett, og surrer omkring med sine partitaktiske spilleregler, og innbiller folk at alt «framsteg» skjer ved hjelp av stemmeseddelen og kjøttvekten.

Nei, få vil nu vedkjenne seg å være av germansk-nordisk ætt. Og dog er det denne ætt som har skapt det vi kaller den moderne sivilisasjon og videnskap, og omtrent alle oppfinnelser av tekniske vidundere, og skapt mesterverker i kunst, litteratur og filosofi en gang,

(Forts. side 13)

«Retts»oppgjøret og folkeretten

Noen betraktninger av advokat Sverre Helliksen

Eksilregjeringen undertegner den nye okkupasjonsavtale, her med Sovjet, 16. mai 1944. Fra venstre sovjetambassadør Lebedev, Nygaardsvold og Trygve Lie.

Det omstridte spørsmål om krigsopphøret mellom Norge og Tyskland var generelt eller bare gjaldt i Norge slik at krigen likevel kunne fortsettes fra England, hvortil kongen og regjeringen hadde flyktet, er også et folkerettsspørsmål. Det følger av straffelovens § 14 som bestemmer at straffelovens regler «begrenses ved de i Folkeretten anerkjente Undtagelser». Blant disse er Haagerkonvensjonen av 18. 10. 1907, vedtatt av Norge 2.9. 1910 og inntatt i Norsk Lovtidende 1910. Der ser man av side 436 at motive- ne til denne overenskomst «om fredelig bileggelse av internasjonale stridigheter» bl. a. er «ønsket om å utvide rettens herredømme og styrke den internasjonale rettsfølelse». Dette forhold bør være et moment under tolkningen både av Haagerkonvensjonen og den øvrige del av folkeretten som er alminnelig anerkjent som sådan i den britiske «Openheims International Law». «International law», bind II, har like fra første utgave i 1960 og til 7. utgave skrevet at hvilkensomhelst handling («Any act») i strid med en kapitulasjon eller en våpenstillstand er en internasjonal forbrytelse hvis den beordres av en krigførende regjering. Ellers er den en krigsforbrytelse. Norge hadde inngått avtale både om kapitulasjon («overgivelse» iflg. Haagreglementat Art. 35 — Lovt. 1910, s. 498) og våpenstillstand, som iflg. Art. 37 «innstiller overalt de krigførende staters krigsoperasjoner» og iflg. Art. 38 skal «fiendtlighetene innstilles øyeblikkelig».

Hver enkelt av disse krigsopphørsgrunner utelukker norsk krigsfortsettelse, men likevel avsa ugyldig lagmannsrett uten jury døds-

dom over den unge Haaland — en dødsdom som ble godtatt av Høyesterett 9.8. 45 — og domsgrunnlaget var at han var medlem av Nasjonal Samling og at krigen fortsatte til 8.5. 45. Imidlertid opphørte krigen 7. juni 1940 etter det som både norsk justisdepartement og tysk statsadvokat hevdet i straffesaken mot gestaposjef Reinhard. (Eventuelt 10.6. 40 iflg. våpenstillstandsavtale på grunnlag av ordre til general Ruge om innstilling av fiendtlighetene av 7.6.40). Haaland ble imidlertid først medlem av NS i desember 1940, altså etter krigsslutt.

Det såkalte «retts»oppgjør var imidlertid ulovlig også av mange andre grunner. Jeg siterer fra «Openheims International Law» endel slike grunner:

I Bind I, 8. utgave, s. 287 heter det om «Bostedets lov» at helt fra Romerrettens dager faller individer og eieendom under en stats autoritet og lov med en gang de passerer grensen. I straffelovens § 86, annet ledd, nevnes en enkelt art av «Bostedets lov» som straffebefriende. Den er uriktig blitt tolket antitetisk istedenfor ana-

logisk og hele «Bostedets lov» ville iflg. straffelovens § 17 vært anvendelig også om befrielsesanførslen i § 86 ikke uttrykkelig forelå. Norsk eksilregjering levte følgelig som bosittende i London under britisk lov, den de brøt ved også å bryte bostedsloven for beboerne i Norge og ved ikke å respektere Norges overgivelse (kapitulasjon) og den etablerte våpenstillstand, som de selv hadde beordret Ruge til å inngå.

Bind II, 7. utgave, s. 248: «Overensstemmende med nasjonenes lover er bare fullt suverene stater kvalifisert som krigførende».

S. 251, note 1: «Under annen verdenskrig var Norge ikke alliert med Storbritannia.» (Det skriver også amerikansk professor Unstad)

S. 254: «Det er opplagt at et okkupert lands straffelover (den alminnelige norske straffelov, den militære straffelov og straffeprosessloven) vedblir å gjelde medmindre de er opphevet eller endret av okkuperen.»

S. 261: «Krigførende kan anta andre staters individer som frivillige.»

S. 298: «Fiendtligheter uten forutgående krigserklæring eller et kvalifisert ultimatum er forbudt.» Intet i denne retning finnes i statsrådsprotokollen unntagen det ene 7.6. 4: «Håpløst for Norge å fortsette krigen».

S. 301: «Krig er ikke en anledning til anarki.» Det ble imidlertid rettsoppgjøret som følge av den norske borgerkrigsmentalitet.

S. 445: «Okkuperanten har under sin okkupasjonstid myndighet over enhver stats- eller offentlig funksjonær som ikke har trukket seg bort med den retirerende fiende. Hvis de er villige til å tjene okkuperanten kan han forlange ed for lydigheten,

(Forts. fra s. 10)

Her undertegner general Eisenhower og Trygve Lie avtalen med USA.

Den ukrainske bondefamilie som gjemte på bildet av Quisling

Et frontbrev fra 1942 fra en tidligere arbeiderpartijournalist

En av de yngre Arbeiderparti-journalister ble grepet av den nye tids ideer, representert av Nasjonal Samling, og i 1941 meldte han seg til fronttjeneste. Han hadde fra gammelt av tilknytning til fagbevegelsen og det var derfor naturlig at han i Forbundenes fagblader dengang fortalte om sine inntrykk fra sitt møte med Sovjetsamveldet og Stalinen. Det er ikke nødvendig her å nevne hans navn, men vi gjengir noen avsnitt av hans dagboksopptegnelser slik han offentliggjorde dem dengang:

«Jeg valgte å besøke en ganske vanlig og tilfeldig bondestue idag. Den så ut som alle andre jeg har sett på den lange ferden østover. Den gamle konen som møtte meg i døren, trakk meg straks innenfor med en hjertelighet som ikke tydet på at man var midt inne i fiendeland. I rommet innenfor, stuens eneste og ca. 4 x 5 meter, vrimlet det av mennesker, 14 i tallet. Etter at alle ungene, pikene og den eneste mann hadde trykket

meg hjertelig i hånden, fikk jeg plass på den ene av husets to stoler. De andre satt på jordgulvet eller den smalle trebenken. Ved hjelp av fakker, familiebilder og den ene piken som hadde lært seg litt tysk, fikk jeg familiens historie. Den var lang og sørgelig, men slett ikke av de verste her. Kort fortalt gikk det hele ut på at man i tidligere dager hadde levet godt. Det var mens den gamle var i sine beste år. Hun viste meg bilder hvor hun har gode klær, og rundt henne var plasert pene, velstelte barn. Ja, det var noe annet enn hva som ble tilbake etter at Stalin kom og tok alt, og man måtte nøye seg med laser og filler. En eldgammel «Singer» symaskin var fremdeles i drift og forsøkte få sammen noen klær av de filler som var, men maskinen fusket med sømmen (det rettet jeg forresten på under stor jubel, takket være nedarvede egenskaper fra min far, skreddermesteren), og den russiske sytråden holdt ingen ting.

Den gamle kones mann var drept av G.P.U. da han motsette seg kollektiviseringen.

(Forts. side 11)

«Steingrab und Glaube»

Portrettbilde av en meksikansk kriger med skjegg.

Nylig utkom en interessant bok, «Steingrab und Glaube» på Volkstum Verlag, Wien. Forfatteren, Wilhelm Paula, forsøker å finne ut hvilke forhold menneskene i steinalderen hadde til religionen. Han føler seg overbevist om at menneskene allerede den gang stod i et nært forhold til gudene. Den eldre steinalders cromagnonrase som bodde i Vesteuropa og Nordafrika, frembragte den såkalte megalithkultur. Dette var hovedsakelig en kultisk-religiøs strømning med en etisk oppfattet høygudetro. Denne kultur ble utbredt av sjøfarere langs kysten av Nord- og Vest-Europa, Middelhavet, Palestina, Arabia. Den fjerne østen og Polynesia.

I Europa og Amerika ble megalithkulturen grunnlaget for høykulturen i den yngre steinalder. Allerede da må det ha lykkedes europeerne å krysse Atlanterhavet. På den tiden laget man båter av oksehud, som var så lette at det var umulig for dem å synke. Det er høyst sansynlig at de samme havstrømmer som senere førte Kon-Tiki fra Syd-Amerika til Polynesia, ble benyttet også av cromagnonrasen, noe visste indianertyper bærer tydelig preg av, som skjegg og mørkeblondt hår.

Videre kommer forfatteren inn på Perus høye kultur som også bygget på megalithisk basis. Ved utgravningsarbeid der, oppdaget man klassisk arkitektur som ellers bare finnes i Europa. Bl. a. fant man en stenfigur med tydelig europeiske ansiktstrekk. Et sagn fra det gamle Peru forteller om guden Kon-Tiki at han hadde blondt hår og langt skjegg. Den herskende klasse i inkariket hadde også lyst hår og skjegg, fremgår det av forskningen. Denne overklasse brukte sitt eget språk og blandet seg ikke med urbe-

Alf Mjøen om Quisling

Den som i skjebneårene 1930—40 gikk i Stortinget for å høre på debattene måtte iallfall legge merke til fire talere som nesten aldri unnlot å heve ordskiftet over herredsstyrenivå. Det var Alfred Madsen, C. J. Hambro, J. L. Mowinckel, Alf Mjøen!

Alf Mjøen var nok den farverikeste av dem alle. Han gikk kledd omtrent som Alexander L. Kielland i sin tid, og hadde tatt et patent på måten å bevare sine velgeres gunst. Mjøen var en blanding av «folkets sanne venn» og gårdbruker, godseier, oberstløytnant, generalkrigskommisær, og altså kronisk stortingsrepresentant, først for Toten fra 1912—21, og siden for Opland fylke fra 1922—24 og 1928—36, hele tiden medlem av militærkomiteen, derav 12 år som formann. Mjøen var sitt eget parti! Han kunne være demagogisk eftersnakker av formodede stemninger i «fol-

folkningen. Da spanierne kom til Peru, utryddet disse det tynne øvre skikt og dette var samtidig slutten på høykulturen i inkariket.

Forskningen har påvist lignende forhold i Mellom-Amerika og Egypt. De der oppståtte høykulturer var bygget på samme grunnlag. Bl. a. er det blitt oppdaget at den egyptiske konge, Tutanch-Amon, hadde blondt hår.

Men nå tilbake til religionen. Den var sterkt preget av kosmiske begivenheter, f. eks. den nordiske solhalo, som ble tydet som guds tilsynskomst. Den kosmiske religion i urtiden var troen på et høyere vesen, en verdensånd og en guddommelig mor. På et senere tidspunkt ble denne tro utvidet til forestillingen om den guddommelige treenighet: den himmelske far, den jordiske mor og deres sønn, som var symbol på de fra himmelen kommende krav. Megalithkulturen bragte denne forestilling om religionen over havene til andre verdensdeler, hvilket ikke bare ble bevist med symbolske stentegninger, men også av etnologien.

Forfatteren bringer på bane en rekke interessante momenter som belyser den hvite manns kulturelle innsats i andre land og verdensdeler i eldre tider. Det er ikke her mulig å komme inn på alle enkeltheter i boken, men jeg vil oppfordre interesserte til å lese den. Boken kan bestilles gjennom Folk og Lands Bøktjeneste og prisen er kr. 18,—.

Mieze.

Per Krohgs tegning av Mjøen.

ket vårt», men han kunne også være bjørnsonsk tapper og uavhengig! Etterfølgende intervju med ham er laget av kanskje Norges siste store, blendende presseman, Sven Elvestad, og er hentet fra hans og Per Krohgs berømte bok «13 Mennesker. Intervjuer i tekst og tegninger», Steenske Forlag, Oslo 1932.

★

Sven Elvestad: Hva synes De om Hamsun?

— Knut Hamsun, svarte militærkomiteens formann, er en av landets fineste svinoppdrettere. Allerede i 1894 sa Hamsun til meg: Svin sa han, Svin er landets ryggrad. Jeg gir ham ret.

— Hva synes De om Quisling?

— Nå, endelig. Man må se den hele situasjon i lys av det som er foregått...

— Mine herrer!

Herr Mjøen reiste seg:

— Mine herrer! Like siden regjeringsskiftet i mai ifjor har arbeiderpartiet og dets organer angrepet statsråd Quisling. Denne mann er en mer enn alminnelig taus mann. Men når han så endelig tok til gjenmæle, så gjorde han det på den måten som er særegen for oss offiserer. Han nøyde seg ikke med å forsvare seg. Han gikk til motangrep. Det beste forsvaret er å ta offensiven. Er han offensiv voldsom, så må man ikke glemme at han er den først angrepne, og det krasse i hans usedvanlige former forklarer meget.

— Er'n ikke kommunist egentlig?

— Jeg ser, svarte Mjøen, idet han grep forskjellige slags papirer, som han tilrettela i luften, at Quisling benekter at han noensinne har vært kommunist. Meget vel. Det kommer i øvrig ikke saken ved, hva han har vært eller ikke vært. Herregud, hvem av oss har ikke i vår

(Forts. side 10)

Fra alle kanter av Norges land kom frontkjemperne for å kjempe Europas frihetskamp i øst.

Dr. Churchill og 9. april

Av dr. jur. G. Astrup Hoel i Farmand 1948.

Vi har nylig bragt endel utdrag av en ny tysk bok, som bl. a. skiller forhistorien til den tyske okkupasjon av Norge og Englands skyld i den forbindelse. Det er vel noen som kanskje tror at dette bare er «nazipropaganda» og at virkeligheten ser annerledes ut. La oss da gjengi efterfølgende artikkel av nå avdøde bysterettsadvokat G. Astrup Hoel i selveste FARMAND, i 1948. Og la oss fremtidig bli spart for snakket om det tyske «overfall».

Herr redaktør!

Efter Deres oppfordring skal jeg med noen ord søke å belyse den andel vår kollega Winston Churchill — dr. philos honoris causa ved Oslo Universitet — hadde i den ulykke som rammet vårt land i 1940. Oppgaven er i og for seg ikke vanskelig, idet dr. Churchill selv i sin bok «The Gathering Storm» (utkommet omtrent samtidig med at han tiljubledes av folkemassene i Oslo) har avlagt en temmelig uforbeholden tilståelse. Vanskeligheten består kun i å få hovedpunktene konstruert innen rammen av en artikkel i «Farmand».

Dr. Churchills bok er instruktiv lesning for enhver som ennå måtte tro på legenden om den allierte «høysinnede hjelp» mot det tyske «overfall», jfr. blant annet den bekjente proklamasjon av den 7. juni 1940. Den danner også et verdifullt supplement til Undersøkelses- og Vurderingskommisjonens innstilling og bilag, eftersom her den nevnte legende ligger til grunn for vurderingen, samtidig som undersøkelsen med tydelighet viser legendens uholdbarhet, hvor meget det enn søkes tilsløret.

Legendens tilhengere har som bekjent anstrengt seg til det ytterste for å påvise, at hva der enn passerte i 1939—40, var det iallfall i Tyskland de første tilløp til et brudd på Norges nøytralitet fant sted. Det henvises således til de strategiske forestillinger Raeder, efter initiativ av Carls og med støtte av Dönitz, gjorde hos Hitler allerede i oktober 1939 (forestillinger som imidlertid ikke førte til noe før det i desember 1939 for alvor lykkedes å åpne Hitlers øyne for farene ved en eventuell alliert aksjon i Norge). Likeledes søkes den tyske okkupasjon av Norge mest mulig fremstillet som et spontant tysk krigstiltak med det eksklusive formål å fremme tyske aggressive hensikter. Allerede den gjennomførte bruk

av det tendensiøse uttrykk «overfall» er et tilstrekkelig vitnesbyrd herom.

Dr. Churchill meddeler oss nå følgende:

1. Umiddelbart efter sin tiltrædelse som First Lord of the Admiralty 3. september 1939 gikk han igang med sine forsøk på å finne «a way of attacking Germany by naval means» (s. 363). Allerede 7. september beordret han planleggelsen av operasjon «Catherine», hvis formål var å forsere en vei til Østersjøen bl. a. for å avskjære den tyske malmimport og bestemme de skandinaviske staters stilling til krigen. «They could be brought in on our side.» Jfr. utkastet av 12. september 1939 (s. 551).

2. Den 19. september 1939 vakte han mosjon i regjeringen om å stanse den tyske malmtrafikk langs den norske kyst ved å legge et minefelt i norske territorialfarvann, og gav First Sea Lord instruksjoner om å forberede denne aksjon. Videre anstrengelser i samme retning ved memorandum til regjeringen av 29. september, og instruksjoner til Assistant Chief of Naval Staff av samme datum (s. 421—24).

Tross prinsipiell tilslutning innen regjeringen, lykkedes det dog på det tidspunkt ennå ikke Churchill å overvinne Foreign Office's innsigelser mot en så åpenbar nøytralitetskrenkelse (s. 424).

3. Under de finsk-russiske forhandlinger i oktober 1939 tok Churchill parti for det russiske standpunkt (s. 587). Efter krigsutbruddet hilste han derimot stemningsbølgen til gunst for Finland, og planene om en hjelpeaksjon via Norge og Sverige, velkommen som et middel til å fremme sitt særlige formål, Tysklands avskjærelse fra malmimporten:

«If Narvik was to become a

kind of Allied base to supply the Finns, it would certainly be easy to prevent the German ships loading ore at the port and sailing safely down the Leads to Germany.» (s. 430). 1)

Den påtenkte hjelpeaksjon via norsk og svensk territorium var imidlertid til en begynnelse gjort avhengig av norsk og svensk samtykke. Det var først 12. mars 1940 det ble besluttet å foreta landstigning i Narvik, Trondheim, Bergen og Stavanger 20. mars «although the need of Norwegian and Swedish permission had not been met» (s. 453). Som bekjent reddet Finnlandsfreden ikke bare de nordiske land, men også England og Frankrike selv, fra den katastrofale utvikling som her på et hengende hår var blitt innledet.

Isteden søkte Churchill å benytte den nå gunstige jordbunn til iallfall å fremme sin mineringsplan mot den tyske malmtrafikk i den norske dampskibsled. I et memorandum til sine regjeringskolleger av 16. desember 1939, støttet ved forsøk på muntlig overtalelse i regjeringsmøtet, utviklet han på ny sin plan som nå gikk ut på

«laying successively a series of small minefields in Norwegian territorial waters at two or three suitable points on the Coast» (s. 430). 2).

Men samtidig måtte man være klar over de motforholdsregler som fra tysk side var å vente. Som en sådan motforholdsregel tenkes en tysk invasjon i Norge og Sverige (hvilket med utrolig inkonsekvens i samme åndedrett beskrives som noe der i alle tilfelle vil skje «whatever we do», så sant det er i tysk interesse). Det heter videre (s. 432) at

«in that case the war would spread to Norway and Sweden,

Churchill beskuer sitt verk: I det utbombede Europa.

Churchill i 1940 da han la sine planer mot Norge.

and with our command of the seas there is no reason why French and British troops should not meet German invaders on Scandinavian soil.» Og:

«It is not therefore seen how, even if retaliation by Germany were to run its full course, we should be worse off or the action now proposed. On the contrary, we have more to gain than lose by a German attack upon Norway and Sweden» 3).

Moralske betenkeligheter avferdiges ved følgende betraktning:

«We have a right, and indeed are bound in duty, to abrogate for a space some of the conventions of the very laws we seek to consolidate and reaffirm. Small nations must not tie our hands when we are fighting for their rights and freedom» etc. 4).

Som bekjent ble denne tankegang fra norsk side tilstrekkelig treffende karakterisert i Stortingsmøtet 8. april 1940 (Dok. nr. 5, 1945, s. 13 f.).

Selv denne gang lykkedes det imidlertid ikke Churchill å drive sin plan igjennom.

4. Ved personlig inngrep i Altmark-affæren 16. februar 1940 oppnådde imidlertid Churchill i annen form å iverksette en krenkelse av de norske territorialfarvann. Jfr. detaljer herom s. 443 f. Det vil i denne sammenheng erindres at den tyske note til Norge av 3. september 1939 inneholdt den klausul at Tyskland forbeholdt seg frie hender i Norge i tilfelle

av gjentakelsen av en engang tolerert, flagrant nøytralitetskrenkelse fra motpartens side.

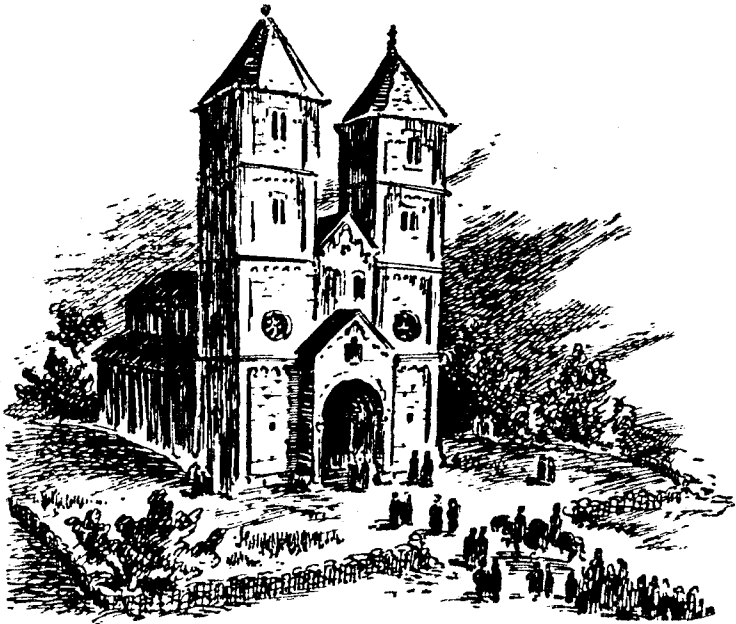
5. Den 14. mars 1940 utkastet Churchill (i påvente av selve mineringsplanens vedtagelse) tanken om å sende engelske vedringsskib til norske farvann i hensikt å oppsøke og vedre tyske handelskib «by accident» under deres reise der (s. 601). I betraktning av tidspunktet er det sannsynlig at denne tanke ikke ble brakt til realisasjon.

6. Da den stort anlagte landgangsoperasjon, planlagt til 20. mars, var blitt stanset av Finnlandsfreden, gikk endelig Chamberlain subsidiært inn for Churchills mineringsplan. Følgen var beslutningen herom, først på Supreme War Councils møte i London 28. mars, dernest på det britiske kabinettmøte 3. april. Og at der var tale om mere enn en ren minlegningsoperasjon, opplyser Churchill ved følgende (s. 457):

«As our mining of Norwegian waters might provoke a German retort, it was also agreed that a British brigade and a French contingent should be sent to Narvik to clear the port and advance to the Swedish Frontier. Other forces should be dispatched to Stavanger, Bergen and Trondhjem in order to deny these bases to the enemy» 5).

(Forts. side 12)

Hva var Kristen Samling?

Kirken den er et gammelt hus i Norge og den står vel om dens tjenerne imellom forråder den slik de gjorde under okkupasjonen.

I året 1942 sendt en del NS folk en skrivelse til Quisling med anmodning om å få stifte en bevegelse hvis navn skulle være Kristen Samling.

Etter kort tid kom det svar om at alt var i orden. Men gjennom minister Lunde fulgte der fra Føreren en oppfordring om ikke å knytte denne kristne bevegelse til NS' politiske virke. Her måtte kortene ikke blandes. Denne innstilling hos Quisling kjente vi godt igjen helt fra den dag i 1933 da Nasjonal Samlings program skulle utformes. Han uttalte da sin skrekk for slike politiske partier som skiltet med kristendommen i sine programmer.

Dette svar til oss i 1942 var også helt etter vårt eget hjerte. Det vi ønsket var jo nettopp gjennom Kristen Samling å rekke den åpne, utstrakte hånd til hele det norske kristenfolk, uansett politisk oppfatning og kirke eller forsamling. I en vanskelig prøvelsens tid for land og folk, hadde vi fått et kall, til sterkere enn noen sinne, i forsoningens tjeneste å følge i Mesterens spor.

Vi begynte da med å holde stevner et par ganger om året med møter i bedehus og forsamlingslokaler om lørdagene, og gudstjenester med altergang i kirkene søndag formiddag, derefter avslutning med møter søndag aften, som vanlig ved kristelige stevner.

Det viste seg snart for et sterkt behov det dengang var hos folket vårt, nettopp for slike samlinger. Fra fjern og nær, fra nord og syd, fra vest og øst i hele vårt vidstrakte land kom mennesker strømmende for å delta i Kristen Samlings stevner. Først og fremst alle de forfulgte og utstøtte, kristne

NS-folk, som var frosset ut av prester, forstandere og menighet, så de ikke lenger orket å møte opp blant sine kristne brødre og søstre, som de ofte over en menneskealder hadde hatt kristent fellesskap med. Ja, enkelte hadde til og med opplevet å bli nektet sakramentet når de kom fram til alterringen. Så hadde vi alle de nøytrale kristne, de som ikke tok noe politisk standpunkt under okkupasjonen, og som følte seg vel iblant oss, hvor Kristi gode kjærlighets ånd var forblitt uforandret — for alle mennesker i vårt land.

Når man tenker tilbake på det hatets og hevnsens evangelium som efterhånden øket mere og mere iblant de kristne i landet (og det var dessverre de fleste) som ble kirkefrontens frukter, kan man forstå hvilken velsignelse og nåde fra Gud de sjeler fikk del i for tid og evighet, som våget å følge sin egen samvittighets røst.

Første gang jeg opplevet den forandring som var inntrådt innen den annen store leir av kristne i okkupasjonsårene, var en søndag tidlig på høsten 1940. Jeg gikk som vanlig til sonda-

gens gudstjeneste i et guds-hus som lå litt i utkanten av byen. Jeg kjente denne kirken godt og hadde gjennom mange år følt meg glad og oppbygget over de gudstjenester jeg hadde fått lov til å delta i der. Den dagen ble imidlertid allting helt annerledes. Riktignok var kirken full av folk, organisten spilte de vakre salmemelodiene og presten gikk som vanlig opp på prekestolen. Men fra det øyeblikk jeg hadde satt meg inn på kirkebenken fikk jeg en forunderlig følelse av at noe var forandret, jeg visste ikke hva, men noe godt var det ikke, og jeg ventet derfor spent på hva som skulle skje.

Da — denne bedrøvelige søndagen — fikk jeg for første gang høre en av de mange hatefulle og politisk kamuflerte prekener fra Den Norske Kirkes prekestol. Det var som om luften efter hvert ble fyllt med edder og galde. Og mens dette makabre skuespill foregikk i kirken, syntes jeg plutselig at det var som om Kristus sto der midt i blant oss, liksom nedbøyd i fortvilelse, og at Han sa: «Se hvor jeg lider. Min ånd blir idag drevet ut av min Fars hus. Her er jeg blitt en fremmed!» Da sto det klart for meg at Antikristens Ånd hadde holdt sitt inntog i den norske kirke.

Etter at menn og kvinner i Kristen Samling gang på gang forgjeves hadde rakt ut hånden til forsoning med sine kristne brødre og søstre, deriblant også til kirkefrontens ledende menn, var vi omsider nådd frem til mai 1945. Det hadde altså ikke lyktes oss å åpne den harde knyttneven hos de andre til et samarbeide i forlikelshets tjeneste. Men Kristen Samling hadde ved sitt virke klart å samle til kanskje det første reelt økumeniske samarbeide i vårt land, innenfor sin lille flokk, for her fantes alle avskygninger av kristne fra katolikker til de mest særpregede sekter.

Vårt siste store stevne ble holdt her i Oslo i begynnelsen av mai på en lørdag og søndag, to dager før den tyske kapitulasjon. Denne siste søndagen med gudstjeneste i Vår Frelsers Kirke om formiddagen ble en uforglemmelig stund. Kirken var helt full og der lå et dypt alvor over alle som var tilstede den dagen.

Etter en god og varm preken av dagens geistlighet kom en av våre ledende menn opp på prekestolen for å tale.

For siste gang lød da den samme appell fra Kristen

Blir Suez-kanalen utkonkurrert av oljeledninger?

Suez-kanalen har vært blokkert siden juni-krigen og 15 skip fra forskjellige nasjoner ligger innesperret der. Da egypterne med de fleste nasjoners moralske støtte i ryggen forsøkte å rydde kanalen, gikk israelerne til angrep på bergingsfartøyene og deres mannskaper, slik at arbeidet måtte oppgis.

Den israelske aksjon mot Egypts forsøk på å gjenåpne kanalen, blir forståelig når man kjenner til Israels planer om å legge en oljeledning fra havnebyen Eilat ved Akaba-bukten til den nye havnebyen Ashdod ved Middelhavet. Dessuten vil Israel sette en definitiv stopper for Egypts inntekter av driften av kanalen.

Israel har alt startet leggingen av rørledningen, som vil få en diameter på ca. 1 m og en lengde på 280 km, gjennom Negevørkenen. Platene som formes for dette formål, kommer fra Tyskland.

Samling ut til våre landsmenn med følgende ord: «Vi rekker også idag den åpne, utstrakte hånd ut til hele det norske folk.»

Hvor stor parallellitet der i virkeligheten var mellom NS's ide og arbeide og Kristen Samlings kall, kom tydeligst frem gjennom den avskjedshilsen som Vidkun Quisling fikk sendt ut til sine kjære kampfeller i fengsler og konsentrasjonsleirer, da dødsdommen var fallt og benådningen avslått. Ferdig med sitt historiske kall, og frigjort fra sin politiske oppgave i en ulvetid, skrev han følgende ord: «Oppfør dere slik at hele det norske folk må bli glad i dere. Les Johannes Evangeliet fra 14. til 17. kap. for der vil dere finne sannheten. Arbeid for Guds rike.»

Sundra Sand.

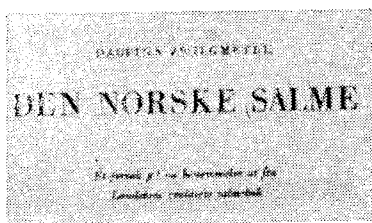
Egypt vil ikke la seg utkonkurrere på transportsektoren av Israels oljeledning, og har derfor lagt planer om en egen oljeledning fra litt syd for Suez til Alexandria. Med denne hensikt for øye, har araberne engasjert et britisk firma med utstrakt erfaring fra rørlegging, som skal utarbeide de videre planer.

Denne ledning vil bli ca. 320 km lang, men terrenget er langt lettere å legge i, og Egypt håper at den skal bli ferdig i løpet av 1970, mens Israel beregner sin fullført allerede i år.

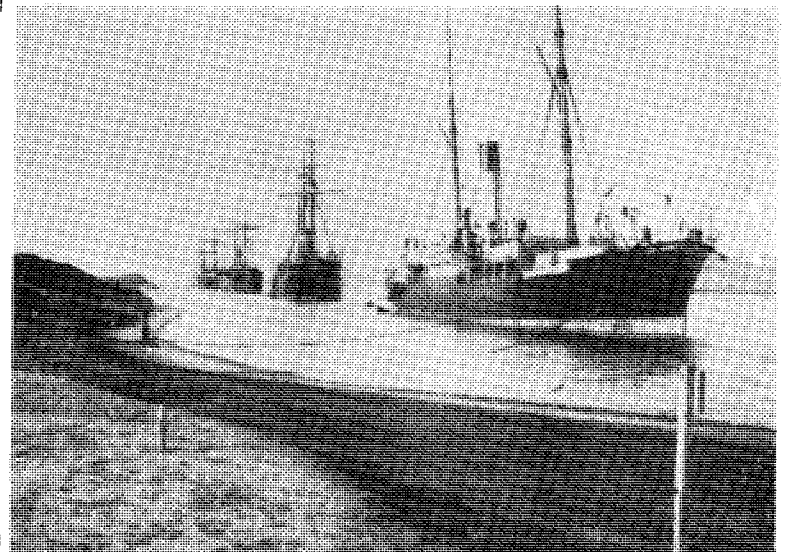
Når disse to land går så sterkt inn for å bygge oljeledninger mellom Den persiske gulf og Middelhavet, er det grunn til å sette et spørsmåltegn ved Suez-kanalens fremtid, hvor det i sin tid ble fraktet ca. 200 millioner tonn olje pr. år. For hver dag som går, stiger omkostningene til mudring p. g. a. all den sanden som renner inn i kanalen. Det kan idag ikke mudres av den gode grunn at Israel setter stopper for alle forsøk med våpen i hånd. Hvis kanalen en gang blir åpnet og arabernes håp om å utvide den slik at tankere på opptil 200 000 tonn kan slippe gjennom, går i oppfyllelse, vil de nye oljeledninger bli et supplement til kanalen. Men hvis ikke israelerne blir drevet bort fra Sinai-halvøyen med makt, vil de nok forhindre ethvert forsøk fra arabisk side på å åpne kanalen før den er fullstendig blokkert. Denne israelske forhalingspolitikk blir det stilltiende samtykket i både fra FN's og medlemslandenes side. Israel er i sannhet en innflytelsesrik stat.

Det opplyses fra pålitelig hold i Syd-Afrika at landets to viktigste havnebyer, Durban og Cape Town, hittil har

(Forts. side 13)

Under okkupasjonen kom det ut bøker som denne fra 1942 av daværende biskop Dagfinn Zwilgmeyer. Ludvig Daae Zwilgmeyer, som nylig døde utga «Under livets tre», som sammen med annen litteratur fra dengang avbildes i det store praktverk «Det nye Norge».

Et radikalt synspunkt

Den lite tilfredsstillende måte hvorpå rettsoppgjørets ledende representanter neglisjerer og helt overser konsekvensene av de drepende argumenter og bevisligheter som nå i over tyve år er ført i marken av rettsoppgjørets ofre, godt assistert av rettsindige og uavhengige tutti quanti uten at navn skal nevnes her, for vi kjenner jo så godt deres uforferdede innsats gjennom tyve smertefulle år, er krisejus og vilkårlighet. La oss allikevel minnes avdøde overlege Johan Scharffenberg med takk. Da han tiet ble det tyst. Bare «Folk og Land» appellerte til folket og landet.

Og så tvinges vi til å spørre om det står så elendig til med norsk ærlighet og rettskaffenhet, moral og sannhetskjerlighet, som vi uten vanskelighet kan konstatere i vårt samfunn, som jo bl. a. hos Ralph Hewins blir karakterisert som trettekjærhet og urimelighet. Vi kjenner typen kverulanter fra litteraturen og fra vårt daglige liv, hvor denne sykelige trang til å ha rett og å få rett er en nasjonal last. Som det heter i Østerdalen: Kommer jeg ikke i dag, så kommer jeg i morgen, kommer jeg ikke da, så kommer jeg aldri. En individualisme som kan gi bildet patologiske drag. — Uten denne uheldige nasjonale karakteregenskap kan man umulig forklare seg hvordan en myte kan bli så seiglivet som tilfellet er og retten snubler på tingstedet.

Men dette er ikke hele forklaringen. Det må være noe mere som ligger til grunn for denne formidable rettsfornektelse, dette nederdretlige justismord og forakt for vesteuropeiske rettsprinsipper som får folkevalgte ledere til å nekte faktum. Og dette tross deres forsikringer om at de var villig til å gjøre sitt til å bøte på den urett som er begått mot rettsoppgjørets ofre ved den grunnlovstridige aksjon mot tusener av norske statsborgere. Jeg vil bare nevne her at statsminister Borten ved siste stortingsdebatt om denne sak meget greit uttalte seg i en favør av en omvøling og revisjon av dette ulovlige rettsoppgjør. Men etter valgene i 1965 har vi ikke sett noe initiativ i den retning fra statsministerens side. Uretten går sin gang.

Jeg spør atter og retter spørsmålet til de gjenlevende toppfigurer i denne makabre affære: Hva ligger bak denne hårdnakkede av-

visning av et rettmessig krav på å flikke på et lovverk, som av jurister og politikere ansees for å være grunnlovstridig? Det må jo være tvingende grunner til denne frykt for sannheten. Jeg kommer i denne forbindelse til å minnes hva menn som prof. Skeie og andre eksperter på straffelovens gebet uttaler om landssvikanordningens brudd på vedtatte og anerkjente vesteuropeiske rettsnormer. Og en kjent jurist og dommer Helge Klæstad har så sent som i 1952 i «Morgenbladet» nr. 228 uttalt følgende: «Det er trist å være vidne til hvordan norske myndigheter for tiden fjerner seg fra de rettsprinsipper som er grunnlaget for en rettsstat.»

Statsminister Johan Nygaardsvold uttaler i en tale fra London 1940, 25. juni, at krigen mellom Norge og Tyskland var slutt. Når man faktisk neglisjerer landets «regjeringssjef» på dette kardinalspørsmål og later som om Nygaardsvold intet har sagt om at krigsdeltagelsen var slutt, så må det være sterke overnasjonale krefter som binder våre hjemlige rettsfornektere. Urgerer en denne sak så tvinges man til å stoppe opp ved de avtaler som ble gjort av «regjeringen» Nygaardsvold i 1944, nærmere bestemt 16. mai 1944, og som ble sluttet med England, USA og Sovjet-Russland. De er så alminnelig kjent og referert disse skjebnesvangre avtaler, så jeg skal ikke trette med å citere dem her. Men i disse tragiske avtaler ligger det en forbryterisk forakt for de nordmenn som ikke fikk plass og gasje på Kingston House og en sum av lidelse og smerte for dem avtalene skulle gå utover, når man igjen hadde etablert seg hjemme. Og det heter uttrykkelig at regjeringen «forplikter» seg til oppløsning av alle «nazi»-inspirerte organisasjoner og arrestasjoner og internering av et ikke oppgitt antall hjemneværende nordmenn. Etc.

Det var biskop Brack i Sverige som i 1530 underskrev en avtale og tilføyer: «Dette gjør jeg nødt og tvungen.» Jeg antar at parallellen er tydelig. Man bør jo ikke tale «ondt om sin neste», mener jeg.

Overnasjonale krefter tvang privatmannen Nygaardsvold til å gå med på ting som han i sitt hjerte var imot. Hvor sterke de er har bl. a. statsminister Baldwin i England uttalt

På GIMLE under Quislings etterfølgere

Panaka von Schwartzschilds fødselsdag feires.

En ny beretning fra vår franske medarbeider.

Store og små birdjenter på besøk hos Quislings i Hirdsalen på Gimle. Det er en annen slags fest vår franske medarbeider beretter om!

Det gikk flere år før fru Quisling fikk registrert sine eiendeler på Gimle og tilbakelevert det som tilkom henne. I mellomtiden hadde Gimle som nevnt før vært leiet bort bl. a. til en fransk ambassademann. I denne tid foregikk det litt av hvert med hensyn til store fester og mange av fru Quislings eiendeler forsvant. Om litt av det som foregikk på Gimle i denne tid

seg om. Gullkrisen er et grellt eksempel på nasjonalstatenes buslit (fallit) og økonomiske hjelpeløshet når de overnasjonale anonyme krefter øver sin gjerning i de dype hvelv i Fort Knox. Så fikk en spise kirsebær med bluffmakere iallfall.

Tilbake sitter d'hr. lovsigemenn med skjegget i postkassen, de ser seg narret av de falske internasjonale profeter, og at disse moderne planøkonomiske synkvervinger og fiksjoner ikke er verdt en sur sild. Det er å håpe at det ikke går ut for stupet.

Jeg minnes uvilkårlig Ibsen: «Lat ormen kun hule, før skallen er tom før brister ei vegg eller tak, og lat kun systemet få vrenge seg om, des før kommer hevnen og holder dom på «tidsløgnens» ytterste dag.» «Men dette er ikke meningen», sier pastor Sang. Ja, dette var «over evne». Riset står bak speilet. NS-medlemmer som ikke var «Nazi» skulle rammes. Nå må forsvaret — defensoratet — heretter utførlig legge vekt på avtalene av 16. mai 1944. Dette er det radikale nye synspunkt. For avtalene er i virkeligheten evigvarende og svinebinder landet til å fortsette med justismord og rettsfornektelse. En ny front må dannes. Ingen ro om uretten.

Patriot.

forteller her vår franske venn og medarbeider, som var huslærer hos det franske ambassadepar:

Jeg skal her fortelle litt om feiringen av en av baronesse Panaka von Schwartzschilds fødselsdager. Jeg husker ikke lenger hvor mange og trede år «den velbevarte skjønnhet», for å tale med gallisk galanteri, ble oppgitt å være. Men en hel uke på forhånd måtte hele tjenerskapet forberede begivenheten fordi det var så meget å gjøre på slottet. Staben besto av 12 personer med den glatte franske hovmester i spissen. Hans hustru var friherinnens kammerpike. Så var det den norske sjåfør til Rolls Roycen og hans hustru, som var barnepleierske, for det var også to døtre foruten min eley Paulus, derav en nyfødt.

Dagen før festen var alt ferdig og det ble avholdt stor generalprøve, som forløp prikkfritt.

Til festen var det innbudt omtrent sekshundre gjester, men vennenes venner («les amis des amis») kunne også komme med, så ialt var det nesten det dobbelte antall gjester. Blant de mere berømte gjester var rabbineren og skøyte-løpersken Sonja Henie. Kronprins Olav var også budt. Hans sa imidlertid nei takk, noe som foranlediget baronessen, som kunne takke Napoleon Bonaparte for sin tittel, til å utbryte: «Men hva tror han han er denne «noblaillon»? Jeg er faktisk meget rikere enn han!» Og så rev hun sint istykker det fyrstelige svaret.

Sønner sa forresten en gang til meg: «Min mor er så rik at hun kan kaste så mange gullbarrer og diamanter i sjøen at hun lager en dike melom de to holmene der og likevel være like rik som før». Jeg svarte ham: «Ja, særlig idag da fjorden er tilfrosset!»

I selskapsalen, spisesalen, biblioteket og til og med i den gamle hirdsalen var det ordnet med lange bord, dekket med vakre damaskduker og fylt med de lekreste retter en kunne tenke seg, mens man fremdeles måtte ha rasjoneringskort i Norge. Foruten alt man vanligvis finner på et smørgåsbord var det merkelig nok for dette hus også Yorkskinke. Jeg trodde den var reservert bare for gojim, men jeg så med egne øyne at også mange av Guds utvalgte sønner og

(Forts. side 11.)

I Quislings tid på Gimle: sammen med kanselisisjef Lundesgaard.

«Retts»oppgjøret og folkretten - -

(Forts. side 5)

men ikke for allianse.»

S. 446: «Okkupanten kan opprette militære domstoler istedenfor de ordinære.»

S. 447: «Det er ingen tvil om at okkupanten kan avskjedige dommerne likesåvel som andre offentlige tjenestemenn.» Likevel ble min overtagelse av stillingen som justitiarius i Oslo byrett ansett som landsvik og lønnen inndratt, skjønt jeg ble tilbudt embetet som folkerechts-ekspert, men av slo da jeg foretrakk å være frimann. Så fikk jeg ny henstilling med beskjed om at tyskerne — på grunn av stridigheter mellom dommerne — truet med å la dommerstillingene besette med tyske jurister. Da anså jeg det som min plikt å avverge dette. Retten godtok også bevis for at jeg ikke ønsket stillingen. I Danmark erstattet okkupanten dansk politi med tysk.

Alle disse sitater fra «International Law» er bevis for det såkalte rettsoppgjørs ulovlighet, f. eks. s. 254 om at nasjonale straffelover i okkupert land fortsetter å være gjeldende (remain in force). «Retts»oppgjøret derimot bygger på illegale eksile provisoriske anordninger, som igjen bygger på den «Eilverumsfullmakt» som Stortingets presidentskap på 6 mann 7.8. 45 avslørte som forfalskning ved Dokument nr. 5/45. Bare av den grunn ryker både landssvikanordningen 15.12. 44 og rettergangsordningen 16.2. 45 — praktisk talt hele «retts»oppgjøret.

I andre tyskokkuperte land har man straffet brudd på nasjonale lover og folkerett, mens i Norge overholdelse derav straffes. Dette anarki fortsetter fremdeles, noe som bl. a. fremgår av høyesterettsdom 28.4.67 hvor A/S Tidemandsgate 43 og jeg begge ble nektet prosedyre om bl. a. krigens varighet.

Høyesterettsadvokat Ole Torleif Rød anfører i en artikkel i Rettstidende 1946, s. 74: «Kjennskapet til folkerett har ikke vært særlig stort i Norge.» Det er en mild dom. Værst var det at hele dommerstanden under okkupasjonen dømte etter folkerechten under veiledning av den tyske folkerettsekspert dr. Ohm. Men så snart tysk okkupasjon sluttet 8.5. 45 og alliert okkupasjon begynte iflg. allieravtalene av 16.5. 44, pkt 1, 2 og 13, samt pkt. 4 og 5, med pålegg og vedtak om «kompetente norske myndigheter i samsvare med norsk lov», så trodde — eller lot som de trodde — de om alliertavta-

lene uvitende dommere at Norge var fritt. Isåfall ville jo imidlertid norsk lov og ikke okkupasjonslov gjelde, og enda mindre eksile illegale regjeringsbestemmelser, der også anga seg som provisoriske iflg. Grunnlovens § 17 (som fastsetter provisoriets varighet «til neste Storting»). Og Stortinget hadde møter både under riksrådsforhandlingene juni-september 1940 og flere møter i 1945 før 9.8. 45. Høyesteretts straffelyst, tidsepens virvare og eksilregjeringens anordninger med hjemmeligholdelse av våpenstillstand og alliertavtalene gjorde utslaget, så de 11 dommere med to dissenser godtok den ugyldige dødsdom over Haaland uten jury. Og i strid også med provisoriet, som domstolene øyensynlig i tanke løshet illegalt har tolket som fremdeles eksisterende skjønt eksilregjeringen ingen lovgivningsmyndighet hadde.

Eksilregjeringen var iallfall i ond tro vedrørende sine to anordninger av 15.12. 44 og 16.2. 45. Den hadde jo i alliertavtalene godtatt det motsatte, norsk lov, ved pkt. 4 og 5. Den søkte i en av sine mange regjeringskonferanser, den 23.8. 44 forgjeves å finne en ordning «hvis tyskerne gir opp». «Man ville da unngå en mengde vanskeligheter med den allierte okkupasjon», skriver den eksile finansminister Paul Hartmann i sin bok «Bak fronten», annet opplag, 1955, s. 257. Tidligere hadde man også søkt nedsatt en tremannskomite for å få opprettet «en norsk militærmisjon», men det endte med uenighet (Hartmann s. 91).

Professor Hubatsch skriver i sin «Norwegische Geschichte» (1963) s. 289: «10. juni 1940 ble i Norge kamphandlingene innstillet». Ved tysk besettelse og regjeringens eksil «opplevde Norge et brudd på sin statlige kontinuitet.» Egentlig det samme som fremholdt av Sovjet i 1941 og Molotov i 1945 da Norge ble avvist ved erstatningsforhandlingene i Paris som ikke krigførende. Analogt også med hva ARBEIDERBLADET skrev 14.6. 40: «Kongen og regjeringen er ikke lenger i landet og kan derfor ikke utøve myndighet innen landets grenseområde.»

Høyesterett uttalte også selv 15.6. 40 at konge og regjering var avskåret fra regjeringen da administrasjonsrådet ble oppnevnt av Høyesterett og godtatt av okkupanten.

I Odelstingsproposisjonen nr. 66 (1945/46), s. 11 heter

det: «En okkupant har etter folkerechten ikke bare rett, men i en viss utstrekning også plikt til å utøve lovgivningsrett.» På side 10 innrømmes det at hovedparten av okkupantens lovgivning ligger innenfor artikkel 43, og så lenge administrasjonsrådet var i virksomhet (til 20.9. 40) «må det erkjennes at det holdt seg lovgivningen etterrettelig» — altså også da administrasjonsrådet i august 1940 oppløste Norges forsvarsvesen.

Stortingsdokument nr. 1 (1945/46), s. 11: «det kan ikke være tvilsomt at i den situasjon (okkupasjonen) var Stortinget det høyeste organ for folkets suverenitet (slik Grunnlovens § 49 bestemmer). Noe samarbeide med Kongemakten (Kongen og regjeringen) var i virkeligheten utelukket.»

Etter justismordet på Haaland gjorde prestisjen, juriststandens Achilleshæl, seg gjeldende. Det er for å hindre det at Amerika og Storbritannia og andre land har lagt skyldspørsmålet under demokratisk jury. Slik var det også i Norge, men det ble i landssviksaker endret ved den forbryterske illegale anordning av 16.2. 1945. Kritikken over Norges første sivile dødsdom siden dødsdommen ble avskaffet i den høytstående norske straffelov av 22.5. 1902, ble sterkt kritisert både fra utlandet og i Norge, men ulovlighetene fortsatte, også dødsdommene.

Det finnes neppe noe tilfelle i Europa hvor hensynet til rett og rettferdighet er blitt så fullstendig ignorert som i Norge.

Sverre Helliksen.

FRIHUG

Noko av innhaldet i juni-nummeret:

OPPBYGGINGEN AV NORGES FLYVÅBEN (del 2), av major Arne Tellefsen. — TUFTA PÅ SAND (redaksjonelt om Jacobsen/Løberg-saka) — MAINE-SKOGANE, av David Henry Thoreau — Vidare kann ein lese om waerlandismen sitt inntog i Tyskland, om briten Fenbow som skapte sensasjon i britisk TV etter fysikalsk og vellukka kreftkur i Tyskland m. m.

Nummeret fritt tilsendt mot kr. 3,50 i frimerke til tidskriftet FRIHUG, 6922 Kinn.

ANNELIESE PAROW
TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Alf Mjøen og Q - -

(Forts. fra side 6)

ungdom vært inne på nakne revolusjonære anskuelser. Jeg sa i sin tid det ubestridelige faktum at hvis de eiendomsbesiddende klasser striholdt på sin jord, sånn at våre seks eller åtte millioner (mål) udyrket, men dyrkbar jord ikke ble tilgjengelig for våre landarbeidere, så ville dette fremkalle revolusjonære tendenser i landet.

— Er også Quisling svineoppdretter?

— Hva herr Quisling i tidens løp har vært kommer hverken Dem eller andre ved. I Amerika spør man ikke om hva en mann har vært for tyve, trede år siden. Han kan for den saks skyld gjerne ha vært forbryter. Amerika har i årenes løp mottatt hundretusener av denslags folk. Derover spør man bare: Assen er'n i dag. Og hvis han er all right i dag, så er'n all right. Her hos oss i dette sladdersyke folkeferd har man alltid lyst til å grave og grumse i en manns fortid, og da gad jeg se det menneske som ikke kan bli ferdig.

— Javel, men De må dog innrømme, herr Mjøen, at Quisling har forandret mening.

— Hvis Quisling under sitt flerårige opphold i Russland har sett de revolusjonære redsler på nært hold, er det rimelig at han ad rent menneskelige baner må forandre mening. Er han kommunist i øvrig? Etter min mening er det altfor stor straff her i Norge for å forandre politisk mening. Det ville naturligvis være litt for meget om man fortvekk dømte folk på dette punkt. Husk nå den svenske statsråds ord: Inte kan jag göra för det at jag blir klokare för varje dag. Jeg synes man her i landet er altfor snare til å slenge forrædernavnet eller «overløper» etter den som etter nærmere granskning eller utvikling ser tingene annerledes enn før.

— Er det ikke tegn på en gyselig nasjonal uoppdragenhet at private samtaler kan bli gjenstand for offentlig diskusjon?

— Det angår ikke sakens kjerne hvilken oppfatning herr Quisling har hatt eller ikke hatt før. Disse åtte år gamle private samtaler kan ikke tillegges noen avgjørende vekt. Nå må De som kriminalforfatter bedømme overfallet i Forsvarsdepartementet. Det omgir saken med en mystikk som ikke virker heldig.

— Har ikke Quisling egentlig fått begrepet revolusjonær på hjernen?

— Kan så være. Men så kommer det vel av at han har opplevd selve revolusjonen på nært hold. Det bør være en forsvarsministers første plikt å være mistenksom. Kanskje har Quisling her et for pågående natyrell. Men så kan jo den øvrige regjering stagge ham. Regjeringen treffer jo alltid avgjørelsene.

— Har De sett selve dokumentene, herr Mjøen?

— Nei. Men her er sakens kjerne. De bevisligheter som forefinnes i de mange kilo dokumenter som er overlevert Stortinget. Her forekommer saker som er så mange år gamle at man kan få frem de forunderligste ting. Men karakteristisk er det at man i kommunistpressen etterat saken ble oversendt Stortinget, kan lese den ene tilståelse etter den annen. Som for eksempel Madsens russiske gull over Nord-Norge, de russiske penger til innkjøp av trykkerier, støtten til arbeiderbladene og flere andre ting.

Vær oppmerksom på det at det er ingen som har noe å si på at svenske, danske eller russiske arbeidere støtter norske kamerater i en streik. Men disse penger det her er tale om, kommer jo direkte fra den russiske stat. De skal brukes til innkjøp av aviser eller til opprettelse av trykkerier, — det er virkelig for galt!

— Skal vi gjøre revolusjon her i landet, herr Mjøen?

— Det farlige ved å gjøre revolusjon her er dette at det neppe ble de skikkelige og aktverdige folk som Hornsrud, Nygaardsvold, Madsen eller Støstad som får ledelsen under en revolusjonær omveltning. De ville kanskje komme til å ha ledelsen noen tid i begynnelsen. Men den virkelige revolusjonære ledelse ville meget hurtig komme i hendene på andre brutale krefter.

— Er der sangbunn i vårt folk?

— Der er sangbunn. Og nå tror jeg at der er sangbunn ute i folket for at den såkalte Quislingsak skal gå sin gang. La oss se hva det blir. Vi har hørt forneget revolusjonsprek her i landet. Husk hva det dreier seg om. En håndfull disiplinerte, velorganiserte fagfolk kan jo legge en stor by i mørke, avbryte tilførsel av drikkevann og paralysere selve livet. Har jeg rett? En forsvarsminister må ha sine ting i orden. Det er hans plikt, slutter Alf Mjøen den del av intervjuet som handler om Quisling.

Stortinget fant med to/tredje dels flertall at de ved forsvarsministeren fremlag-

På Gimle - -

(forts. fra side 9)

døtre smakte på den syndige mat. Det var kanskje ikke merkeligere enn at jeg på den franske ambassade i Finland opplevet at den romersk katolske biskop smakte på gåseleverposteien en langfredag! Av drikkevarer var det de fineste viner, rhinskvinn, moselvin, burgunder og bordeauxviner, samt forskjellige fruktsafter og andre leskedrikker for barna. Inntil midnatt fikk nemlig barna og noen av deres venner delta i festen.

Selvfølgerlig var alle herrene i kjole og hvitt, og når de hoppet rundt og snakket med hverandre minnet de om en flokk skjærer.

Biblioteket var reservert for diplomatene og der var det dekket et koldtbord spesielt for dem med svensk røkelaks, russisk kaviar og som drikke: fransk champagne, irsk whisky, skotsk whisky og polsk vodka.

Jeg trodde at det var tillatt for meg som huslærer å komme inn i biblioteket og fikk anledning til å snakke kortvarig med noen sendemenn og å bli intervjuet av journalister, samt ikke å forglemme å smake på litt av alt det herlige som var reservert for plutokratene, men forbudt for proletariatet. Det varte dog ikke lenge. Straks hovmesteren fikk øye på meg fikk jeg et misbilligende blikk. Jeg skulle straks forlate dette valhall uten valkyrier og begi meg til hirdsalen hvor alt tjenerpakket holdt til for å spise matrestene og tømme flaskene tilbunns. For på Slottet var en huslærer bare en tjener. Jeg hadde imidlertid spist og drukket det jeg ønsket og gikk til mitt eget rom for å forsøke å få sove litt tross i musikken.

I mellomtiden hadde jeg også fått se på dansen. Det gikk mest i wienervalser og til og med en gavott, men det var lite av moderne danser. Damene var dypt dekolettert både foran og bak med fine briljanthalsbånd og herrene bar sine ordensdekorasjoner. Baronens selv bar bl. a. det franske bonapartistiske æreslegionskorset og det gaullistiske krigskorset, mens sønnen (som kalte seg selv «marskalk von Paulus zu Jerusalem») bar både det norske solhjulet med ørnene, det tyske hakekorset og den italienske afrikamedaljen med krokodillen — som han hadde funnet i en underjordisk gang på Gimle, hvor det fremdeles ble oppbevart gassmaskebokser, stålhelmer og — håndgranater — samt en forgylt, davidstjerne! Gutten gikk mange ganger forbi sin far, men denne tok ham ikke i skole for de besynderlige dekorasjoner. Han la kanskje ikke merke til dem, for han

te dokumenter medførte riktighet. De kompromitterte glemte dette aldri! Hevnen kom da Quisling ble skutt 24. oktober 1945 . . .

A. L.

hadde ikke lorgnetten på seg — heller ikke sine mørke briller eller sine kontaktglass, kanskje for å ta seg bedre ut for de vakre unge damer.

Personlig fikk jeg danse litt med en forførende starlette, men skal sant sies danset hun mest med en svartmusket søramerikansk konsul, som mest lignet en anarkistisk desperado.

Tilsutt gikk hele selskapet ut for å beundre utsikten. Det var riktignok uhyggelig kaldt, femogtyve kuldegrader, men drikkevarerne hjalp til å holde varmen.

Gullfiskbassenget og gressplen rundt var blitt sprøytet med havslangen av gartneren og var helt tilfrosne. Og så kunne skøyteløperne med isprinsessen Sonja Henie i spissen bevege seg yndefullt og elegant som på et speil til tonene av «Svanesjøen» eller «Nøtteknekkeren». Jeg sikret meg blant annet hennes navnetrekk for annen gang, første gang var på pariserhotellet Georg V.

Toppen på det hele var et praktfullt fyrverkeri som kastet sitt trylleskjær over balletten på isflaten. Dette var nok ingen natt for spøkelsener, og Vidkun Quisling i sitt himmelske Gimle så nok bare medlidende på sine efterfølgere. Jeg håper han ikke så på meg som på de andre, for jeg var vel kanskje den eneste her som sendte ham en tanke under dette bakkanal.

Både baronessen og baronen hadde vel kanskje tatt litt vel meget til seg av drikkevarerne og jeg var vel ikke helt edru selv heller, men dog ikke verre enn at jeg husker alt som om det var igår. Da alle gjestene var dradd sin vei, ropte baronessen på hovmesteren og meg for at vi skulle konstatere og kontrollere ødeleggelsen.

Vi skulle sette opp en liste over skadene. Jeg husker bl. a. følgende: i dametoalettet var speilet istykker, kanskje ved bruk av et voksløys, for det ble en strømstans under festen — knuste glass og knekkede tallerkner i dusinvis.

Massevis av amerikanske eller engelske sigaretter og sigarer var blitt stjålet. Vi regnet det ut ved å telle stumpene som var igjen og trakk dem fra beholdningen. Flere askebegre, deriblant et i forgylt sølv var borte. Fint folk, ikke sant?

Ellers ble det under festen stort oppstyr da baronessens ekte perlehalsbånd gikk istykker da hun danset litt for voldsomt, slik at perlene trillet ut over gulvet. Hun kommanderte da musikken til å stanse og beordret nesten alle kavalere til å krype rundt på gulvet etter perler med vaiende ordens Kors. Mange var trillet ned i sprekker og revner — hvis de da ikke var havnet i lommene. Noen ondskapsfulle kvinnelige gjester antydte at de kunne være knust under skosålene, at de altså bare var av glass!

Tilsutt kom 99 av de 100 perlene tilrette, men baronessen var rasende — kanskje ikke så meget

Skoddespelet - -

(Forts. fra side 3)

fra lja, rive, og notbruk inne i Vest-Olalands fjorder — til Universitetet i Oslo — milom anna. — Her skapte vår evnerike Magne med sin matnyttige, konjunkturbe- tone — dog drømmende — historieskrivning og — erklæringsvirksomhet — alt påstemplet: Pro tempora, her fremstilte han en professoral og høyst nødvendig skodde, hvori Klanen — fremstått i skinnende rustninger etter det store skoddespelet — kunne jonglere på livstid med de offentlige midler og med den offisielle løgn. Alt med den nylagede diktaturlovgivning for hånden. Denne overgår Hitlers og når opp på siden av Stalins. — Se Lov av 15. desember 1950 nr. 7 om «særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold.»

På slutten unngikk man sannheten såpass permanent at Ola «leet ikke på øyelåket» når offentlige vedtak (nesten alltid) kolliderte med sunn fornuft. Det ble et folkekrav at alle som forberedte slike vedtak skulle ha helst mange eksamina. Ola'ene døde ut i den underordnede varietet. Alle ville være sjefer. Tilsutt studerte hele ungdommen ved et snes universiteter. Gasjer og «lån» krevet de og fikk de fra innskriplingsdagen. Studentene bestemte med simpelt flertall hvem som skulle undervise dem. Hvem skulle ha doktorgrader og hvem skulle bli professorer. Alt sto i Maos røde bok visstnok. Takknemlige, overlevende skattytere bygget faraonske palasser og store granittpalasser med senromerske løybenker hvor studentene kunne glemme den vonde virkelighet, som stadig ble verre. — Således skapte Olaland sine overmennesker, nesten, i SS-regi. Universitetsarkitekturen ved en tidligere bondegård som het Blinderen i Hovedstaden minnet noe om Adolf Hitlers Parteitagelände i Nürnberg.

Den tålmodige Ola bar det hele på sin rygg + Han hadde likt sine herskere bedre om det ikke var anordnet en opprørende prisåger med for eksempel spriten, tobakken, kjøttet og fisken. Som et sant, men nå ikke lenger så

på grunn av den manglende perle som fordi vikingenes lykkenummer er 99, nøyaktig det omvendte av hebreernes, som er 66.

Og slik endte festen til ære for Panakas fødselsdag!

Théodoricus Nouenthus
(Didrik den niende)

Den ukrainske - -

(Forts. fra side 6)

Sønnen var mishandlet så han nærmest var krøpling, men han levde og var nå husesets eneste mannfolk. En annen sønn hadde valgt å bli flyver, drept ved en ulykke, og svigersønnen deltok nå i krigen. Om han levde eller ikke, visste ingen, men de håpet at han ville komme tilbake for å oppleve at det atter ble levelige forhold i Ukraina. Tross alt så hele flokkene fortrøstningsfullt på fremtiden. De fikk høste jord, hadde plutselig igjen fått mat nok og endog penger mellom hendene. Inne på restene av byens torv kunne de sammen med andre bønder selge sine produkter til tyske soldater eller russiske arbeidere som allerede begynte å få bedre lønninger.

Jeg må innskytte at stedet ligger bare 50 km fra kampfronten, men jernbanen er allerede omlagt og ferdig helt fra grensen og de minst 100 km frem til byen. Sam-

sunt medlem av de selvbedragende og bedradde UR-velgere — hvis stemmer tallet så besynderlig ulikt ved valgene at de fikk hodepine av å tenke på det — vegeterte Ola (åndelig talt) i utviklingsdemokratiske og psykodeliske baner frem mot ett av de i mange år synlige perspektiver: Sultne og sinte folkeslag på vandring, som først sivet og tilsutt fosset inn i Rest-Europa. —

Endelig demret det nok for Ola at han hadde vært dulmet inn i dimme, hva angikk Olalands påværende plass. Det var et sjokk for ham da det ble kunngjort at Regjeringa, som før engang, nå hadde tatt luftbussen til Venus og befalt folket å gjøre motstand til det siste etter å ha lest straffelovens utvidede § 86 om landsforræderi! Hittil hadde Ola følt seg så lunt omhuldet i et hav av sau, når han bare holdt seg på «den rette sida.» Det hadde unngått Olas militær- og forsvarsfritatte øyne at ikke få av de deilige dyr hadde sjakalstriper i pelsen. — «Den nasjonale holdning», som Ola tok patent på i 1945, var siden helt til slutten noe av det værste han visste. —

— — — Sov og drøm du gutten min — hvasket en av Olalands søtteste sosialkuratorer til Ola — — — Det var like før Ola og Olava ble strippet i et ubønnhørlig fremskridende osean av skjevøyen Uly, — som bare ville det gode. —

bandslinjene bakover er i full orden.

Så fikk jeg min største overraskelse. Oppe i stuens ene hjørne var flere Kristusbilder plasert sammen med familiebilder, alt omkranset av blomster. Fra et slags avlukke tok den gamle frem en liten pose og trekker noe frem. Jeg titter spent på. Det er et bilde av Hitler hun drar frem og viser meg med et hjertelig smil. Men det er mer i posen, og ingen kan sette større øyne enn jeg da det kommer et utklipp av en tysk avis med bilde av Vidkun Quisling, og ivrig gestikulerende forsøker koken å forklare noe om «hjelp» og «Ukraine». Det varer temmelig lenge før folkene vil tro noe på at jeg er norsk og kjenner Quisling, men tilsutt er da alt i gjenge. Jeg får forklart at den noe tysktalende hadde funnet bildet i en avis soldatene hadde lagt igjen. Hun hadde lest og nevnt navnet «Quisling». Da hadde den gamle våknet og fortalt den unge generasjon både om Nansen og hans hjelper. Ja, man kan få rare overraskelser her i Russland. Jeg måtte love bondefamilien å bringe Quisling en hilsen. Håper det blir anledning til det engang.

Da jeg forlot familien i kveldstimene idag, var jeg glad for at det er nordmenn med her borte som — tross de lidelser krigen nå fører med seg — hjelper til i det oppbygningsarbeide som også vil gi Ukraines bønder noe å leve av og for igjen.»

Husk det, Nansen, vi englendere gjør aldri noe som ikke er til vår fordel.

(Lord Roseberry til Fridtjof Nansen i 1905)

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — *Kristne Venner* møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapielig samvær. Møtetid kl. 19.30.

Neste møte etter ferien fredag 5. september.

STOR VERD.F. EIENDOM TILSALGS

Utm. for helseutb. skole, a.sos. tiltak. Selvf. av jordbr.-prod. og fisk. Plass for ørretal, østers, ender, gås, høns, gris m. m. Stor bebygg.

Kont. 162 000 + lån 13 000 på omforente beting. Stor eiend. Bill. i eksp. merk. «Lunt og vinterløst.»

Churchill - -

(Forts. fra side 7)

Opplysningene stemmer fortrefelig med alt hva vi tidligere kjenner fra tysk hvitbok nr. 4 og 6, og ikke minst nr. 5 i. f. samt med Minarts fremstilling i P. C. Vincennes I, s. 189—91.

Operasjonen ble besluttet gjennomført til tross for de rapporter som allerede 3. april var nådd War Cabinet om tyske troppeansamlinger og skibskonsentrasjoner i Rostock, Stettin og Swinemünde, og til tross for at det ble antatt at «these forces were in readiness to deliver a counter-stroke against a possible attack by us upon Narvik and other Norwegian ports» (s. 459).

7. Churchills uttalelser kan vanskelig forståes annerledes enn at en engelsk-fransk landgang iallfall i Narvik var definitivt besluttet i forbindelse med minelegningsoperasjonen. Dette stemmer også med Minarts opplysninger s. 190—91. Så vel her som særlig for de øvrige kystbyers vedkommende råder der imidlertid ennå noen uklarhet som følge av Churchills meddelelse om de disposisjoner som ble truffet etterat tyske flåtestyrker 7. april var blitt observert i Skagerrak med kurs nordover. Det heter nemlig at

«The First Cruiser Squadron, which had been embarking troops at Rosyth for the possible occupation of Norwegian ports in the event of a German attack, was ordered to march her soldiers ashore» etc. (jfr. tysk hvitbok nr. 4, 6)

idet alt ble gjort klart til sjøslag. Inntil fullstendigere opplysninger foreligger, får man foreløpig innskrenke seg til å anta at landstigningen skulle iverksettes ved første tegn på den ventede tyske motaksjon, som man opprinnelig hadde forestillet seg annerledes (jfr. operasjonsordren til Sherwood Foresters om at «main opposition» ved landstigningen i Stavanger var å vente fra fiendtlige fly, se tysk hvitbok nr. 4)

8. Churchill meddeler (s. 425) at ingen i England hadde noe kjennskap til hva der var passert i Berlin mellom Quisling, Raeder og Hitler i desember 1939. Heller ikke forelå der opplysninger om de tyske motforanstaltninger før de ovennevnte rapporter ble mottatt 3. april 1940. Churchill gjør da heller ikke noe forsøk på å hevde at den allierte aksjon i Norge ble planlagt til avverging av et tysk angrep eller til hjelp for oss under et sådant. Det var først da den tyske motak-

sjon forelå som et faktum, at der ble tale om «hjelp» til Norge. Og grunnen til at dette synspunkt aksepteres også fra norsk side, var som bekjent alene at tyskerne begikk den fadese å fremsette sitt Quisling-krav, med den følge at også den norske regjering satte i gang krigshandlinger, som man meget vel visste at man ikke kunne gjennomføre alene. Hva der imidlertid på begge sider fortiedes, var at der iallfall kun var tale om hjelp til å hale oss opp av den grøft som hjelperne selv hadde kjørt oss ut i. Når det videre erindres at «we have more to gain than lose by a German attack upon Norway», med andre ord at en krigsskueplass i Norge direkte var ansett som en alliert interesse, kommer den hele tale om «hjelp», enn si «høysinnet hjelp» i den riktige belysning.

Den Churchillske aksjonsplan i Norge hadde imidlertid ikke bare den egenskap å innebære et klart nøytralitetsbrudd, men også den å ende i fiasko. I stridens hete var det mer det sistnevnte enn det førstnevnte forhold som satte Parlamentet i harnisk under oppgjørsdebatten 8. mai 1940. Det forløsende ord ble imidlertid uttalt av Sir Stafford Cripps, som ingen skal kunne frakjenne en viss skarpsindighet. Hans uttalelse, som visstnok aldri har vært gjengitt i Norge, men fortjener å bli det, hitsettes her (etter referat i «Times» 9. mai):

«The recent campaign in Norway was absolutely typical of the Government's indecision.

There were two possible policies open to a Government fighting the war in the present circumstances.

The first was to observe strictly all neutral rights and obligations under International Law with a view to doing what they conceived to be right, and in the hope that by so doing they would win the sympathy of the neutrals and indeed perhaps gain their moral or even material support.

The second possible policy was to descend to the level of the enemy and meet him with his own weapons.

But the only thing that was impossible, was to attempt to combine two policies. To adopt a compromise policy as the Government has done, was to miss the advantages of the policy and to fail to reap the advantage of the second . . .

Once we had made up our minds that it was necessary to abandon International Law, we should have done it thoroughly, because that was the only way we could safeguard ourselves and minimize the

danger to Norway. Our ships should have been in the fjords before Hitler's forces got there, and ready to meet him if he came. If necessary, Bergen, Trondhjem and Stavanger should have been taken under our protection for the time being.» 7).

Hadde den allierte «hjelp» vært ydet etter dette program, kunne det i hvert fall muligens vært unngått at den ble en fiasko (unntagen hva krigsulykkene for Norge angår). Det bør tilføyes at Cripps senere i debatten reserverte seg mot at det i og for seg var «the right policy to infringe Norwegian neutrality».

9. Churchill erkjenner at han 9. april var blitt «completely outwitted» (s. 474) og istemmer således Reynauds samtidige hjertesukk: «Nous sommes donc devancés, alors que c'est nous qui avons pris l'initiative de l'opération . . .» («La France a sauvé l'Europe» II s. 29.) Den som erklærer seg «outwitted», erkjenner imidlertid dermed også at motstanderen har gjennomskuet hans planer og forstått å krydse dem i tide.

Ikke desto mindre søker Churchill å fremstille den tyske aksjon i Norge som et parallellforetagende, der i og for seg ikke stod i noen sammenheng med de allierte planer og forberedelser. Denne fremstilling støttes til den totalt uriktige påstand (s. 446) at «Hitler's decision to invade Norway had been taken on December 14». Som bekjent var det bare det foreløbige studium av en sådan operasjonsplan som ble iverksatt på dette tidspunkt, og allerede dette studium var begrunnet i faren for en alliert aksjon i Norge, en fare hvis realitet Churchill selv leverer det best mulige bevis for. På ethvert senere tidspunkt kunne disse studier og planer vært skrinlagt, hvis den nevnte fare hadde bortfalt. Churchill anfører for sitt eget vedkommende (s. 363):

«During the war, as will be seen, I forced long staff studies of various operations, as the result of which I was usually convinced that they were better left alone.» 8).

I fiendens leir gjaldt selvsagt ganske det samme. Når planene her ikke ble skrinlagt, og sluttelig førte frem til aksjonen av 9. april, var det nettopp fordi man med argusøyne fulgte sin motstanders intensjoner og disposisjoner, og derved kunne overbevise seg om at faren ikke bortfalt, men tvert imot rykket stadig nærmere. For-

delen ved eventuelt selv å vinne utgangsposisjoner i Norge, og ved å oppnå lettelse i okkupasjonens gjennomførelse ved Quislings bistand, var medvirkende hensyn. (?) Den truende aksjon fra vestmaktens side var hovedfaktoren. Det er ørkesløst å søke å bestride det årsaksforhold som her helt åpenbart var til stede.

Det spiller i så henseende en underordnet rolle at der ennå i visse detaljer råder uklarhet, således f. eks. om det nøyaktige innhold av de informasjoner som forelå da den endelige tyske aksjonsbeslutning ble tatt, og hvilken vekt de forskjellige motiver i dette øyeblikk hadde. Full oppklaring kan her — om overhodet noensinne — først ventes når der blir anledning til å granske ikke alene de 50 000 hemmelige arkivdokumenter som i Nürnberg ble utsortert til bruk for anklager, men også det langt større dokumentmateriale som ikke ble funnet anvendelig til dette formål (jfr. de Mendelsohn, «The Nuremberg Documents», s. 7). I hovedsaken er sammenhengen tilstrekkelig klarlagt ved det som allerede foreligger.

*

Det er ganske visst forsonende trekk i billedet. Churchill stod i en desperat kamp for sitt land, etterat man i årevis hadde nektet å høre på hans advarsler og innrette seg derefter. Han hadde i og for seg rett i at en seier for hans land også var i den øvrige siviliserte verdens interesse. (?) At han med hele sin impulsive og dumdristige mentalitet grep etter enhver mulighet for å ramme sin fiende med de midler som stod til hans rådighet, var bare naturlig. Og at han herunder tilsidesatte hensynet til et lite, nøytralt lands fred og velferd, var fra hans synspunkt i det minste forståelig.

Fra norsk synspunkt stiller saken seg annerledes. Ved vår nøytralitetserklæring hadde vi fastslått å ville holde oss utenfor stormaktskrigen, uansett våre sympatier, eller våre ønsker om dens utfall. All den åndsforlatte og forvirrede tale i de siste år kan ikke fordunkle det klare faktum at det ville vært uendelig meget bedre om denne linje hadde kunnet gjennomføres. I steden ble vi, i første rekke takket være Churchill, det uskyldige offer for et unødvendig og halsløst foretagende, som ikke ble til gagn for noen, men kun tjente til å styrte oss selv ut i den kulturelle, moralske, rettslige og økonomiske fornedrelsestilstand vi fremdeles befinner oss i.

Det fremgår av Churchills — så vel som av Reynauds

— redegjørelse, at det ikke interesserte disse statsmenn synderlig hvilke følger det ville få for oss at Norge ble gjort til krigsskueplass. Det interesserte imidlertid oss, og det interesserte oss også etterat lavinen var kommet i gang, og ulykken over oss. Det standpunkt myndighetene inntok om eftermiddagen 9. april (og som utvilsomt ville vært opprettholdt, hvis ikke en vidtløftig klossmajor i det avgjørende øyeblikk hadde veltet det hele), var et uttrykk for det. Dette standpunkt lar seg imidlertid også basere på folkerettslige overveielser, som igjen beror på erkjennelsen av årsakene til den oppståtte situasjon. I like høy grad er denne erkjennelse nødvendig for den efterfølgende bedømmelsen — «vurderingen» — av de forsøk som derefter fra forskjellige hold ble gjort på atter å lede utviklingen inn på dette opprinnelige spor.

Sannhetens erkjennelse i rettfærdighetens interesse er i det hele vedvarende påkrevet.

G. Astrup Hoel.

(I Farmand 2.10. 1948.)

Det er vel overflødig for redaksjonen å tilføye at vi naturligvis ikke er enig i den karakteristikk Astrup Hoel gir av Quisling og hans innsats. Det er vel heller ikke riktig at det bare var kravet om en regjering Quisling som veltet forhandlingene med tyskerne, ettersom dette krav jo ble frafalt. Måten Quisling ble fjernet på noen dager senere viser jo også at han for tyskerne bare var en hund i kjeglespillet, som de like godt kunne droppet da som noen dager senere. Det kan vel også være visse andre ting å bemerke, men ellers er redgjørelsen både korrekt og grunnhederlig, spesielt når en tenker på at artikkelen ble offentliggjort i 1948 da den oppagiterte offentlige mening var lite mottagelig for sannheten.

Red.

1) Hvis Narvik skulle bli en slags alliert base til å forsyne finnene, ville det sikkert bli lett å hindre tyske skip i å laste malm og å seile trygt ned Leden til Tyskland. (Denne og de følgende oversettelser er ved Folk og Land).

2) Etterhvert å legge en serie av små minefelter i norske territorialfarvann på to eller tre passende steder ved kysten.

3) I så tilfelle ville krigen spre seg til Norge og Sverige og med vårt herredømme på sjøen er det ingen grunn til at franske og britiske tropper ikke skulle møte tyske inntrengere på skandinavisk jord. Og:

En kan derfor ikke se at vi, selv om gjengjeldelsen fra tysk side skulle bli gjennomført fullt ut, ville bli verre stillet gjennom den

Suez-kanalen - -

(Forts. fra side 8)

tjent omkring 50 millioner rand (ca. 510 millioner kroner) på at Suezkanalen har vært stengt for skipsfart det siste år.

Verden har igjen blitt oppmerksom på den betydning skipsruten rundt Syd-Afrika har, i og med stengningen av Suezkanalen. Durban og Cape Town hadde 1. år etter krigen i Midt-Østen, da skipstrafikken ble tvunget til å gå rundt Afrika, ca 4000 skipsanløp. Dette har medført tredoblet arbeide for havnefunksjonærene i Durban, hvor trafikken har vært størst.

Skipstrafikken rundt Afrika viser seg å ha stor politisk verdi. Syd-Afrika spiller dermed en viktig rolle når det gjelder å opprettholde internasjonal skipsfart. Syd-Afrikas strategiske rolle må tas opp til ny vurdering i det vestlige samarbeid.

Tidligere var skip fra kommunistiske land et sjel-

dent syn i syd-afrikanske havner, men er idag blitt en vanlig foreteelse. Det sier seg selv at landet tjener store penger på det plutselige oppsving av skipsanløp. Vedlikehold og reparasjoner av skip er nå blitt en av Syd-Afrikas viktigste næringsveier. Olje-industrien har måttet øke sin arbeidskraft med 900 prosent, noe som indikerer hva en eventuell oljeblokade av landet gjennom FN vil resultere i.

Syd-Afrika vet nok å utnytte sin viktige stilling når det blir snakk om sanksjoner og blokade. En rekke negerstater er avhengige av Syd-Afrikas økonomiske goodwill, derfor er de ikke så bråkjempe lenger når det kommer på tale å vedta resolusjoner av økonomisk art overfor denne mønsterstat. Etter hvert som Syd-Afrika fortsatt styrker sin posisjon på det mørke fastland, bør landene i den vestlige verden ta seg dette ad notam og vise en verdig holdning overfor boerstaten.

foreslåtte aksjon. Tvertimot så har vi mere å vinne enn å tape ved et tysk angrep på Norge og Sverige.

4) Vi har rett til, og er virkelig forpliktet til, å oppheve for et visst tidsrom noen av bestemmelsene i de selvsamme lover som vi søker å konsolidere og bekrefte på ny. Små nasjoner må ikke binde våre hender når vi kjemper for deres rettigheter og frihet.

5) Da vår minelegging av norske farvann kan fremprovosere et tysk mottak, ble det også bestemt at en britisk brigade og en fransk kontingent skulle sendes til Narvik for å rydde havnen og rykke frem til den svenske grense. Andre styrker skulle sendes til Stavanger, Bergen og Trondheim for å nekte fienden adgang til disse baser.

First Cruiser Squadron som hadde lastet inn tropper ved Rosyth for mulig okkupasjon av norske havner i tilfelle av tysk angrep, ble beordret til å sette sine soldater iland.

7) Den siste kampanje i Norge var helt typisk for regjeringens ubesluttsomhet.

Det sto to muligheter åpen for regjeringen når det gjaldt å utkjempet krigen under de nåværende omstendigheter.

Den første var strikt å overholde alle nøytrale rettigheter og forpliktelser i henhold til internasjonal lov med sikte på å gjøre hva de oppfattet som riktig, og i det håp at de ved å gjøre dette ville vinne de nøytrales sympati og faktisk kanskje oppnå deres moralske eller endog materielle understøttelse.

Den annen mulige politikk var å stige ned til samme nivå som fienden og møte ham med hans egne våpen.

Men den eneste ting som var umulig var å forsøke å kombinere disse to former for politikk. Å ta i bruk en kompromispolitikk slik regjeringen har gjort var å miste fordelene ved den første politikk og å mislykkes i å høste fordelene ved den annen — —

Straks vi hadde kommet til det resultat at det var nødvendig å forlate internasjonal lov burde vi ha gjort det grundig fordi det var den eneste måten vi kunne sikre oss selv og minske faren for Norge. Våre skip skulle ha vært i fjordene før Hitlers styrker kom dit og rede til å møte ham hvis han kom. Om nødvendig burde Bergen, Trondheim og Stavanger vært tatt under vår beskyttelse for tiden fremover.

8) Under krigen fremtvang jeg, som det vil sees, langvarige stabsstudier av forskjellige operasjoner og som resultat av dem ble jeg som regel overbevist om at det var best å la dem være.

Månadsbladet

FRIHUG-

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spennende fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 30,-. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgevar: Erling Seim,
K i n n

Horst Wessel - -

(Forts. fra side 4)

se. Horst Wessel trådte frem og meldte seg til diskusjon. Påny stakk noen hodene sammen, tisket sammen og drøftet hva man skulle gjøre. Plutselig reiste en liten mops med en kjempemessig snurrebart seg, skjov brystkassen frem og forkynnte skyndsomt med oljeglatt stemme: «Noen diskusjon kan ikke finne sted innen den fastsatte tid. Møtet er hevet.» Det ble stor oppstandelse over dette. Horst Wessel stormet frem og forlangte ro. Så begynte han med avregningen og rev masken av fjeset på det feige borgerskap. Bleke og skjelvende sto folkepartieherrene der og lot alt skylle over seg. De kunne ikke forlate salen da SA-folkene hadde sperret utgangen. Tre ganger tordnet et Heil for den tyske arbeiderfører Adolf Hitler gjennom salen og stående måtte borgerne høre på sangen som spontant brøt frem:

«Die Fahne hoch,
die Reihen dicht geschlossen,
SA marschiert
mit mutig festem Schritt.»

Vi hadde vist disse åndelige opphavsmenn til klassekampen at vi ikke hadde noe felles med dem. Her så man den gamle liberalismens sammenbrytende front på den ene side og den anstørmende, kompromissløse nasjonalsosialismens front på den andre. Da politiet, som var blitt tilkalt, ankom, var Horst Wessel og hans storm forlenget forsvunnet.

En annen gang hadde Horst søkt seg ut et møte av de tysknasjonale i praktsalene ved Märchenbrunnen, for å krysse klinger med aftens taler.

Også her virket vi ubehagelig på de andre folk gjennom vår påkledning. Etter at vi i all ro hadde påhørt talerens pludring, tillot man Horst å gripe ordet. Med et sprang sto han oppe på scenen. Allerede det oprørte noen av de tilstedeværende. Kunne han ikke gå opp trappen på en skikkelig måte som de andre? Så sto han der da med hendene i hoften og plukket fra hverandre den foregående talers anførseler. Han viste folkefellene det nytteløse i deres kamp i et klasseparti, som gjennom sin virksomhet hadde vist at det ikke var istand til å rive over slavelekkene. I omkring en halv time kjempet han om å vinne verdifulle krefter for nasjonalsosialismen og viste veien til frihet. Rasende bifall møtte ham da han slut-

(Forts. side 15)

Et upoetisk dikt - -

(Forts. fra side 5)

Og mest av alle har det germanske kjerneland Tyskland bidratt til dette resultat.

Dette er fakta som ingen kan benekte ... uten å gjøre seg til løgner.

Vel, Hitler var inne på dette og mente å ville tjene de ariske folks interesser i verdenskampen, fordi det er ingen andre enn oss selv vi kan stole på.

En ting må vi være klar over: der er flere ute etter makten, det er vel naturens orden, men selvoppgivelsens ånd lå ikke i vikingblodet.

Som det går de fleste store:

Hitler ble lite forstått av sin samtid.

Hans land blev lagt i grus og aske til undergangskreftenes forrykte jubel mens blodet fra tyve millioner germanere,

— verdens mest verdifulle —

blev ofret på broderkrigens alter, til stor glede for guden Jahve.

Tyskerne har siden blitt opplært til at det riktige er å spytte seg selv i ansiktet, og å håne det beste i seg og i sine gamle germanske kulturtradisjoner.

At det var til Europas fordel at man besluttet å fordrive femten millioner tyskere fra urgammel tysk jord, og at hundretusener blev voldtatt og myrdet på Ilja Ehrenburgs oppfordring.

Det er til deres eget beste at landet er delt med et jernteppe, og at hovedstaden holdes isolert og «beskyttet» med en uoverstigelig mur. De må bøye seg for de demokratiske realiteter som blev skjenket dem med bomber og granater og med Stalins røde armé. De allierte tropper må være i landet inntil tyskerne har lært nok om demokratiet.

Men burde ikke fireogtyve år være nok for marxistiske sovjetmennesker og mongoler å herje i Berlin og Tyskland, og det samme for dollarens og negervrælets og jødekapitalens rpresentanter hinsides Atlanterhavet.

Og for Albions langhårete bander som med sin pop og sex and crimeindustri har «beriket» Tyskland burde vel tiden snart være inne til å pakke seg hjem og ta vare på sine egne bedrøvelige saker. For vi tror ikke lenger på dem og deres demokratiske tåkeprat.

For selv den mest tungnemme jøssing burde det nu ha gått opp for at Hitler og Quisling var klokere enn alle krigens «seierherrer» tilsammen. Men det ser mange ganger ut som at de aller mest fanatiske og troende, og skinnhellige lurendreiere, og de med svin på skogen heller vil se verden gå under enn å gi slipp på sine kjepphester av mosegrodde teorier og dogmer, samt løgnpropaganda fra krigstiden.

Hugin.

Skamløs artikkelserie - -

(Forts. fra side 1)

også en etisk plikt til alltid å stå vakt om sannheten.»

Nei, herr Hjorth-Sørensen. Det er ingen pressefrihet som tillater eller noen etisk plikt som unnskylder at man slynger ut ansvarsløse og ubegrunnede mordbeskyldninger.

Blant dem som henges ut i artikkelserien som mordmistenkte nevner vi: En totning som etpar år før Staksruds død ble tatt i nakken av Staksrud da han ville bruke kniv på en fest, hans «nazi-infiserte omgangskrets», eventuelle svartebørshandlere i forbindelse med påståtte misligheter fra Staksruds side da han var bud i Norsk Shell (han skal ha «orget» bensin), en mann som skal ha overfalt Staksrud utenfor Theaterkafeen og i den forbindelse også en «playboy» og senere «kjent angiver» som han var sammen med på restauranten, en venn han var sammen med på Grand før han dro ut til Gjersjøen hvor han omkom, en sjåfør på en lastebil som påstås å ha stoppet utenfor Tangen kafé den natt Staksrud ble borte, Staksruds venn og værelseskamerat på Tangen kafé, Staksruds kone — som til å begynne med ikke ville at det skule settes igang etterforskning, noen ukjente tyske offiserer som etter påstand av en Sverigesflyktning skulle ha kjørt på Staksrud og som senere av frykt for følgene fikk Jonas Lie (!) til å droppe liket i Gjersjøen og endelig og først og fremst Hirten.

Alle disse spekulasjoner og påstander har tydeligvis vært undersøkt av kriminalpolitien dengang og avvist som uholdbare, så vi skal ikke her komme nærmere inn på annet enn de beskyldninger som rettes mot Hirten. Vi bare peker på at forfatteren tydeligvis har kontakter innen politiet av idag eftersom han er istand til å sitere dokumenter og vitneforklaringer som bare politiet er i besiddelse av. Vi finner det lite tillitvekkende at så kan skje.

La oss i korthet nevne de faktiske forhold i forbindelse med Michael Staksruds død. Sammen med sin kone og en venn som var forlovet med datteren av innehaverne av Tangen kafé ved Gjersjøen deltok han i en fest på kafeen om kvelden 9. november 1940 og natt til 10. november. Festen ble først avsluttet litt før kl. 1.30 om natten og det var da etter de forklaringer som ble avgitt iallfall til Follopolitiet, nydt adskillig alkohol. Staksrud

gikk sammen med sin venn opp på det værelse de delte, men gikk kort etter ut igjen idet han sa at han måtte ha frisk luft. Vennen ble urolig for ham og gikk etter en stunds forløp ut for å se etter ham, men han var da ingen steds å se. Neste morgen var Michael Staksrud fremdeles borte, men det lot ikke til å forurolige noen alvorlig. Hans kone var vant til at han ofte forsvant slik og dro alene inn til Oslo. Vennen fant Staksruds hatt flytende i vannet rett utenfor kafeen, men tok den med seg inn til Oslo og varslet ingen. Han ville ikke gjøre sin forlovede og hennes foreldre urolige, så han etterpå. Det ble av den lokale lensmann satt igang sokning utenfor kafeen, men uten resultat og etter fru Staksruds ønske ble videre etterforskning innstillet. Imidlertid tok kriminalpolitiet i Oslo opp saken og gav beskjed til politimesteren i Follo om at Staksrud var forsvunnet ved Gjersjøen. Denne satte igang ny sokning, vesentlig utenfor kafeen hvor hatten var funnet. Imidlertid kom det melding fra Oslo om at Staksrud skulle være sett av flere personer og sokningen ble da innstillet. Michael Staksruds bror Paul var tilstede under etterforskningen denne fredag 15. november sammen med en hirdkamerat. Han var misfornøyd med politiets arbeide og med at sokningen ble innstillet og henvendte seg til Hirdstaben i Oslo om hjelp av Hirten til å lete etter broren. Hirten ble sammenkalt gjennom opprop i radioen og møtte opp lørdag 16. november. Da hadde også politimesteren kommet til at meldingene om at Staksrud var sett i Oslo var tvilsomme og hadde skaffet en dykker som skulle ta fatt søndag morgen. Som nevnt ble Michael Staksruds hatt funnet like utenfor kafeen i vannet. En oppvakt hirdmann pekte imidlertid på at hatten kunne ha drevet dit med vinden og under hensyntagen til vindretningen pekte man ut en odde et stykke borte hvorfra hatten muligens kunne ha drevet. Da dykkeren kom søndag morgen ble det satt igang sokning utenfor odden og liket av Michael Staksrud ble funnet temmelig hurtig. Etter dette overlot politimesteren i Follo saken til kriminalpolitiet i Oslo, som på det tidspunkt ble ledet av den ikke ukjente Sveen. Etter nitide undersøkelser og vitneavhøringer kom politiet til at det ikke synes «å være grunn til å anta at det foreligger noe for-

brytersk forhold i forbindelse med Michael Staksruds død.» Molester Staksrud hadde i bakhodet antok man skrev seg fra at han hadde slått hodet i en sten da han gled ut i vannet og druknet. Statsadvokaten bestemte 17. desember 1940 å henlegge saken.

Det er på basis av disse faktiske opplysninger Hjorth-Sørensen konstruerer opp sin fantastiske historie om at det var NS eller nærmere bestemt Hirten som tok livet av Staksrud fordi han ikke ville melde seg inn i NS og ikke ville delta i idrettstevner etter at det var proklamert idrettsstreik! Forfatteren kretser ustanselig omkring dette og bygger herunder på de rene fantasier når det gjelder forholdene i november 1940.

La oss da først slå fast at helt til slutten av september 1940 var det administrasjonsrådet som administrerte landet. Det pågikk endog offisielle forhandlinger mellom stortinget og tyskerne om opprettelse av et riksråd etter at konge og regjering var avsatt, men i slutten av september brøt Terboven forhandlingene og innsatte kommissariske statsråder til å lede de forskjellige departementer. Ikke alle disse var medlemmer av NS, og Quisling og Nasjonal Samling hadde ingen administrative funksjoner. Staksruds død fant sted bare halvannen måned etter denne nyordning og det er helt ukorrekt når Hjorth-Sørensen fremstiller forholdene i Norge dengang bl. a. slik:

«Det norske folk var uforsonlig i sin holdning til landssvikene»

«For det første må man ha klart for seg at vi dengang levde i et okkupert land uten ytringsfrihet. Ryktene florerer og gikk de mot NS kunne de ikke demeteres offentlig — —»

«Staksrudsaken innebar et mylder av muligheter for ildspåsettelse i et latent okkupasjons-politisk kruttammer — — Derimot kunne en nitid etterforskning bringe nye, gode landsmenn i faresonen.»

Som alle vet var situasjonen på ingen måte slik på dette tidspunkt. Selv Undersøkelseskommissjonen slo fast at det på denne tid var en ikke ualminnelig mening at krigen mellom Norge og Tyskland var slutt og at det altså heller ikke fantes noen «landssvikere». Tyskland sto dengang på toppen av sin makt. Det behersket storparten av Europa, og det var bare England igjen av dets tidligere motstandere. Det

var først da Sovjetsamveldet ble trukket inn i krigen at det begynte å avtegne seg muligheter for at Tyskland likeve like ville vinne krigen. Og de norske kommunister, som senere ble de mest aktive i «motstandskampen», var dengang nærmest innstillet på samarbeide med NS. Det var først da Sovjetsamveldet og USA kom med i verdenskrigen og tyskerne fikk motgang på frontene at «det norske folk» litt etter litt, og mere og mere ettersom Tysklands nederlag avtegnet seg, oppdaget at det var noen «landssvikere» og «var uforsonlig i sin holdning» slik de ble instruert til det fra eksilfolkene.

Og enda mere fantastisk er det Hjorth-Sørensen vet å berette om den idrettsstreik som skal ha eksistert på dette tidspunkt. Bl. a. fremstiller han det slik:

«Norske nazister forsøkte sommeren 1940 (!) å nazifisere norsk idrett, men ble møtt med en fast mur av motstand — —»

Dette er jo det rene nonsens. Sommeren 1940 satt administrasjonsstyret med makten og ansvaret og stortingets presidentskap sammen med høyesterett, biskop Berggrav og flere forhandlet som ivrigst med Terboven om avsettelse av kongen og opprettelse av et norsk riksråd. NS var «kaltgestellt» i den grad at Quisling selv nærmest ble holdt som fange i Tyskland.

Hvis man altså sommeren 1940 planla noen idrettsstreik, og hvis det var en «fast mur av motstand» dengang, måtte den altså være rettet mot administrasjonsrådet. Det er iallfall ubestridelig at ingen NS-folk dengang hadde hørt antydninger om noen spesiell aksjon fra idrettsungdommens side. En annen sak er det naturligvis at forholdene i seg selv ikke innbød til idrettsutfoldelse.

Heller ikke den første tid etter at administrasjonsrådet var blitt erstattet med de kommissariske statsråder hørte man om noe slikt. Ved Staksruds død i november 1940 var det ingen NS-folk som hadde hørt noe om noen idrettsstreik og følge- lig var det heller ingen som forsøkte å bevege Michael Staksrud til å gå på skøyter. Det er det rene vås når forfatteren påstår at

«Nasjonal Samling (iallfall på dette tidspunkt) forsøkte av alle krefter å bryte denne fronten (!) ved å overtale, eventuelt bestikke ledende norske idrettsmenn til å delta i konkurransen.»

Når det gjelder spesielt Michael Staksrud, så var jo

ikke skøytesesongen innledet gang.

Men, forfatteren som er så tynget av den etiske plikt til å si sannheten, har bruk for den påstand om idrettsstrid som motbevises bare av den ting at formannen i Norges Idrettsforbund, daværende kaptein Olav Helset — som forøvrig hadde avgitt skriftlig æresord på ikke å kjempe mot tyskerne så lenge verdenskrigen varte, og som etter krigen var meget indignert over at general Ruge hadde lokket ham til dette mens han selv gikk i «ærefullt krigsfangenskap» — la ned krans på båren til Michael Staksrud og i den forbindelse så langt fra sa noe om idrettsstreik. Tvertimot understreket han at de to forbund nå hadde sluttet seg sammen til ett og at han talte på vegne av alle idrettsfolk «uansett hvilken idrett de driver.» At forfatteren forsøker å sukke denne bitre kjennsgjerning med en beskrivelse av Helsets «ansiktsuttrykk» da han la ned kransen ved siden av den krans Departementet for Arbeidstjeneste og Idrett naturligvis hadde sendt til den tidligere norske verdensmesters bære forandrer ikke de faktiske forhold.

På basis av dette forvrøvede utgangspunkt om en idrettsstrid som ikke eksisterte og om et press på Michael Staksrud fra NS' side som ingen andre enn forfatteren kjenner noe til, konstruerer han så opp en fantastisk beskyldning mot Hirten om mord på hirdmannen Paul Staksruds bror. Det stemmer ikke med de faktiske forhold at

«— det synes (!) ettertrykkelig bevist at nazistene på sin side gjorde store anstrengelser for å bringe Michael Staksrud inn i partiet, levende eller død.»

Vi har undersøkt saken nærmere hos folk som dengang var knyttet til Hirdstaben i Oslo og som derfor hadde noe med saken å gjøre. Det viser seg at da Paul Staksrud henvendte seg der for å få hjelp til å lete etter sin forsvunne bror, var den som sendte ut innkallelsen av Hirten i den tror at også Michael Staksrud var medlem av NS i likhet med broren Paul. Han påtar seg ansvaret for ordlyden i innkallelsen og hevder at han ingen direktiver i den retning fikk fra sine overordnede. Det var altså han som formet den setning som senere er anfektet om at Stor-Oslo Rikshird innkalles «for å lete etter vår forsvunne hirdkamerat Michael Staksrud».

Det er intet mystisk ved dette og det betyr absolutt ikke at NS gjorde noen slags anstrengelser for å bringe

Michael Staksrud inn i partiet. På det tidsrum strømmet innmeldelsen i partiet inn etter at Terboven hadde sagt at veien til frihet og selvstendighet for Norge gikk gjennom NS. At partiet derfor skulle gjøre seg noen ekstra anstrengelser for en skøyte løpers skyld er direkte latterlig.

Og når forfatteren ut fra dette til og med beskylder partiet ved hjelp av Hirten for å ha tatt livet av skøyte løperen fordi han ikke ville melde seg inn, så er det like uanstendig som komisk.

Forfatteren forsøker å bevise partiets jakt på Staksrud «levende eller død» ved — formodentlig med sin politikontakt som kilde — å skrive at NS' organisasjonsleder på henvendelse fra kriminalpolitiet 2. desember 1940 meddelte at Staksrud var medlem, «innmeldt i Oppland.» Og som bevis på hvor galt og løgnaktig dette var skriver han at Michael Staksrud ikke hadde vært bosatt i Oppland siden 1929 da han kom til Hamar. Dette viser at forfatteren også er uvitende når det gjelder de forhold han skriver så omfangsrikt om. Saken er jo nemlig den at partiets fylkesområder ikke falt sammen med den vanlig fylkesinndeling. Partiets fylkesorganisasjon 4 (F.O.4) het nemlig **Hedmark og Oppland**, populært kalt Opplandene. Når organisasjonssjefen meldte at Staksrud var medlem, innmeldt i F.O.4, så betyr dette enten at det forelå en slik melding til hovedorganisasjonen, eller at det forelå en forveksling med broren Paul Staksrud. Det siste er vel kanskje sannsynlig eftersom en altså ikke kan finne noen papirer om medlemskap etter 1945.

Hele artikkelserien vrimler ellers av vrøvl og selvmot sigelser. Det er ikke mulig for oss her å ta opp alt sammen. Men når det akkurat gjelder dette at Michael Staksrud kanskje ikke fant noen naturlig død slik politiet kom til, så kan det være verdt å nevnte at Paul Staksrud stadig gav uttrykk for overfor hirdkamerater at Michael var blitt myrdet. Og han tenkte naturligvis ikke på den Hirten han selv tilhørte, men på folk som hørte til på den annen front. Og skal man først begi seg inn på den tankegang forfatteren følger om en strid mellom «nazistene» og «de andre» om Michael Staksrud, så er det vel rimeligere å anta at det var de som fryktet for at Staksrud ville gå inn i NS og kaste glans over den nye tid med nye skøytebragder, som en nærmest kunne mistenke for å ha tatt livet av ham.

Som kjent mistet også

Paul Staksrud livet, og i hans tilfelle er det utvilsomt at det var mord. Det skjedde på Hadeland i verdenskrigens slutfase. Og også når det gjelder hirdmannen Paul Staksrud er Hjorth-Sørensen på pletten med å utpeke andre mordere enn de alminnelig antatte :

«Man antok at det var Hjemmestyrker som hadde tatt ham av dage. Det er lite trolig. Han var ikke farlig for noen og slett ikke for Hjemmestyrkene på et tidspunkt da seiren allerede var et faktum.

Eller var han en farlig person?

Det må isåfall ha vært for en eller flere personer som fryktet at han under landssvikoppjøret kunne gi opplysninger av ubehagelig art for vedkommende.»

Til disse nye delikate beskyldninger er det å bemerke at folkemeningen for lengst har utpekt deltagere i det bestialske mord på Paul Staksrud, men vi skal ikke følge i forfatterens spor og antyde noe her. Det Hjorth-Sørensen enten ikke vet eller unnlater å fortelle er at Paul Staksrud var tidligere kommunist som hadde fått spesialutdannelse i Moskva. Da han gikk over til NS la han ikke skjul på denne sin fortid. Dertil kommer at Paul Staksrud var medlem av Hirdens etterretningsvesen, som sto direkte under Quisling. Hva denne organisasjon egentlig bedrev vet vi sant å si ikke, men navnet synes å tyde på at dens medlemmer kunne få opplysninger som kunne være farlige for mange.

Så det er nok nærmere — slik folkemeningen har gjort det — å søke etter Staksruds morder hos andre enn folk som ble rammet av landsvikoppjøret. Men det er kanskje ikke så populært og så lett avsettelig i bladredaksjonene som hets av den art Hjorth-Sørensen bringer til torvs mot NS og Hirten, foruten en rekke andre som er ute av stand til å forsvare seg idag.

Horst Wessel - -

(Forts. fra side 13)

tet og impulsivt forlot folke-salen med en trossig kampsang på lebene og rev alle med seg som fremdeles hadde marg i bena. Gapende tom var salen da de siste av oss skred gjennom døren. Vi hadde nådd vårt mål. Nå kunne møtet fortsette.

**Husk bladpengene
for
2. halvår!**

For ungdommen —

(Forts. fra side 4)

som vet, de aller fleste forsøker å skjule sin tragedie.

En dansk pike som selv har oppholdt seg i tre og et halvt år i Israel, forteller om de mange triste skjebner som andre danske piker har fått. Bl. a. var der en kvinnelig teologistudent som dekket sine studieutgifter ved prostitusjon.

Efter slike dystre opplysninger bør enhver potensiell Israel-farer bli litt betenkt og overveie både en og ti ganger før vedkommende setter kursen for det «forjettede» land. Det heter at normannafolket vil fare, men der finnes andre land som kan by på like interessante, men mindre farlige opplevelser. Kanskje endel foreldre efter disse opplysninger ikke fullt så snart innvilger sine håpefulle tillatelse til å reise til Israel.

NY BOK I «FOLKEOPPLYSNINGENS» TJENESTE

Det har i de siste 25 år blitt skrevet et utall av bøker om forholdene før, under og efter siste krig. Representanter for de forskjellige leire har prøvd efter beste evne å rettferdiggjøre sine handlinger. Men går man gjennom den samlede litteratur med kritisk blikk, får man inntrykk av at minst 90 pst. av opplagene mere forvirrer enn belyser de faktiske forhold. Det sies at de unge av i dag vet for lite om hva som skjedde den gang, det må opplysning til. Men hvordan skal vi unge kunne skille klinten fra hveten når det bevisst blir lagt an på å forfuske og forvirre?

I et av hovedstadens hofforganer leser vi at en av Nygaardsvolds ministre har planer om å utgi en bok om sin tid i regjeringen i 1930-årene og under krigen. Han sier i intervjuet at «krigsårene står selvsagt i forgrunnen» i fremstillingen og innrømmer videre at «... noen fullstendig historie-skriving er det ikke snakk om...». Ministeren vil belyse forholdet mellom regjeringen og hjemmefronten og sier «... og jeg tror nok dette avsnittet vil vekke oppsikt». Så lenge vi ikke vet hva forfatteren sikter til med sine antydninger om å «vekke oppsikt», tør vi heller ikke ha noen meninger om hvilke revolusjonerende opplysninger han vil komme med. Vi tror ikke denne bok vil avvike noe særlig fra den forherligelsens sti av AP-regjeringens virksomhet vi kjenner fra før. Selvfølgelig er også denne bok et ledd i «opplysningens tjeneste» for uvitende unge mennesker.

Fransk syn på — —

(Forts. fra side 4)

ke enhetstanke vokste derfor frem, selv om dette aldri kunne føre til at våre folks egenart gikk i oppløsning. De første klartseende profesorer i vår verdensdel var tvers igjennom føderalister — — som ikke er en dårlig form for nasjonalisme. De drømte om et Europa efter mønster av det sveitsiske Eidgenossenschaft. Dermed drømte de realistisk. De visste at de forskjellige folks strukturelle grunnbasis er og forblir uforanderlig.

For oss betyr nasjonalisme et verdensomspennende ubrytelig prinsipp, en livsbejaelse. Vår vilje er det å verne tradisjonen og tjene evolusjonen. Og europeisk nasjonalisme har intet med den sjåvinisme å gjøre som man gjerne vil henge på oss.

For oss er den europeiske solidaritet avgjørende. De politikere som vil balkanisere vårt kontinent — — fordi et livskraftig Europa virker skremmende på dem — — er forræderne blant oss. Og de som av Europa vil skape en smeltedigel eller et sjelløst teknokrati er ikke et hår bedre.

Våre motstandere mener å ha monopol på realisme: De — verdensborgerne — ikke vi, som bygger Europa. De — universalistene —, ikke vi nasjonalistene. Slike svermere har alltid vært å finne i vår verdensdel. De trodde alltid å ha oppdaget den eneste saliggjørende sannhet i et eller annet religiøst dogme eller politisk doktrine: Ikke Europa var noensinne for disse det vesentlige, men kristendommen, den liberale revolusjon eller kommunismen. Og alltid ble deres ideer til vå-

pen som vendte seg mot Europa.

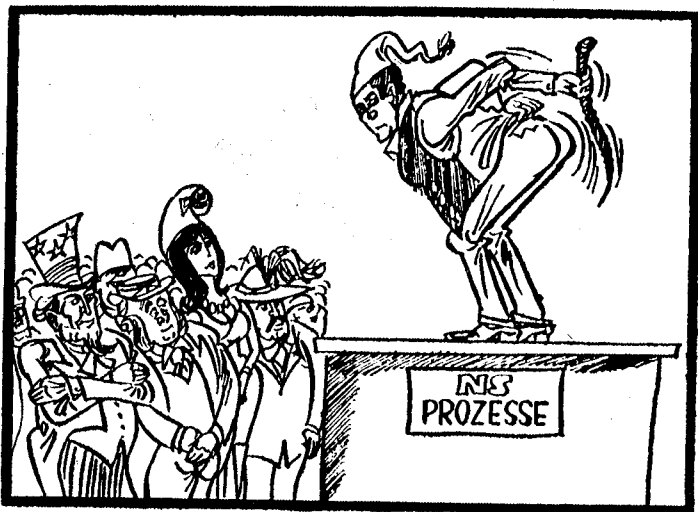
Denne innstilling finner man igjen hos de så kalte «europeere», disse som ser Europa som et trinn i utviklingen mot det store mål: **En Verden**. De føler seg skyldbetyngt overfor den øvrige verden, og gjør seg følgelig til talsmenn for ubegrensede ytelser til de lavtstående land. Det er for disse kretser ytterst pinlig at Europa er befolket av hvite mennesker og de ber alle farvede «brødre» ydmykt om unnskyldning for dette kjedelige faktum. Fordi «europeerne» er engstelige for å bli ansett som «rasister», vender de seg — pasifistene — aggressivt mot de to andre hvite kontinenter. Vårt hjerte er derimot like meget i Pretoria og Quebec som i Sydney og Budapest.

I dag må vi nasjonale skape en tredje makt mellom USA og USSR, men allerede i morgen kan en hvit nasjonalisme fra San Francisco til Vladivostok bli aktuell som svar på en stadig mer aggressiv gul-sort rasisme.

Vår europeiske nasjonalisme vil ikke utsette noe fra fortiden og ruger ikke på fremtiden. Denne nasjonalisme er vår generasjons og vår stammes svar på århundrets store utfordring.

DEN GRESKE JUNTA

som også det meget kristelige norske folkeparti stadig er ute efter, har i motsetning til Bondevik og hans feller forbudt offentliggjørelse av sex-fotografier og sex-tekster, slike som man bl. a. daglig finner i DAGBLADET. Begrunnelsen er at de sårer «befolkningens kristelige moraloppfatning.»

Slik ser NATIONAL-ZEITUNG opphevelsen av foreldelsesfristen for tyske krigsforbrytelse — mens de alliertes får gå upåtalet ben.

Berggrav - -

(Forts. fra side 2)

ne hvis de ikke føyet seg. Så administrasjonsrådet var interessert i å offentliggjøre et slik bilde.

Men det er intet bevis for at Berggrav ble ledsaget gjennom de tyske linjer av noen annen nordmann — ikke i det han selv skriver, og ikke meg bekjent noe annet sted. Og det er ikke kjent at han medbragte noe utstyr til å fotografere seg selv.

Gjennom eliminering kommer man således til den konklusjon at fotografen må ha vært en tysker. Hvilket besvarer herr Palmgrens nesevis spørsmål.

Det er grunnen til at jeg skrev i min bok «Quisling — profet uten ære»: «— gikk biskop Berggrav langt inn i Nordmarken, assistert av en tysk livvakt, og oppfordret geriljasoldater til å nedlegge våpnene fordi de bare var franc-tireurs.»

Om hans «livvakt» var en Wehrmacht-fotograf eller på hvilken avstand fra de tyske tropper Berggrav var da han megafonerte til nordmennene er immatrielt. Han var uomtvistelig under tyske auspisier.

Øyevitner, som er redde for å tre frem offentlig, sier at Berggrav under sin tur i Nordmarka var ledsaget av «flere tyskere i uniform». Men slikt vitneprov er overflødig.

Senere sa Berggrav over den tyskkontrollerte radio: «Sivilister som blander seg inn i krig ved sabotasje eller lignende begår direkte forbrytelse mot sine medborgere — — — Sivile må aldri bære våpen — — — Jeg har konsultert høyesterett», dvs. Paal Berg såvel som «politimesteren» (Welhaven?), som i følge sine egne ord i Aftenposten 27.4. 65 hadde overgitt Oslo til tyskerne uten et skudd «9. april» etter instruks fra justisminister Terje Wold).

Det er grunnen til at jeg tilføyet i min bok: «For å ha sagt det samme med andre ord over radio (som Berggrav) ble Quisling henrettet» (Side 281).

En av hovedgrunnene til at Quisling ble henrettet var at han tilbakekalte «den alminnelige mobilisering» da han talte i radio om aftnen «9. april» — enten nå noen slik ordre noensinne offisielt ble bekjentgjort — hvilket i høy grad kan diskuteres — eller ikke.

15. april ba Berggrav også kjempende nordmenn om å nedlegge våpnene, og hjalp således tyskerne på et **meget mere kritisk tidspunkt**, nemlig da kongen og hans regjering hadde tatt seg sam-

DISSENS I REGJERINGEN

Det er visst ikke ofte det er dissenser i dagens norske bastardregjering — de føyer og bøyer seg alle så vidunderlig etter hverandre og Borten svaier som et siv for de partipolitiske vinde. Det er vel derfor ekstra bemerkelsesverdig at hele 6 av regjeringens 15 medlemmer dissenterte da Løbergs første prosessfullmektig Knut Blom ble utnevnt til høyesterettsdommer. Dissensen skyldtes imidlertid neppe noen misnøye med hans rolle i Løbergsaken, snarere at det var en mere og riktigere orientert partimann en heller ville ha, soren skriver Per Tønseth. Blant de dissenterende var både statsministeren og utenriksministeren.

DÅRLIG ORIENTERT

blir en i sannhet av norsk dagspresse. La os ta som eksempel meldingene om valgresultatene ved kommunevalgene i Rheinland-Pfalz. Om disse berettet dagspressen at nasjonaldemokratene nærmest var slått ut. De hadde bare fått 2,4 prosent av stemmene som ble avgitt. Virkeligheten ser noe annerledes ut, idet partiet oppnådde sensasjonelle resultater. Saken er nemlig at det bare ble stilt kandidater i noen krtser og byer og selv med

men og britene og franskmennene var kommet.

Da Quisling talte hadde kongen, regjeringen og generalstaben forsvunnet på en hodekuls flukt mot Sverige, hvor det faktisk ble gjort et forsøk på å etablere en eksilregjering 11.—13. april (Svensk Hvitbok 17.4. 48). Quisling hadde god grunn til å tro at det var et maktvacuum i Norge og at Haagerkonvensjonen automatisk var trådt i kraft, noe som berettiget ham til å ile en forlatt nasjon til unnsetning. Berggrav, «politimesteren» og Paal Berg hadde ingen slik unnskyldning.

Jeg fastholder sannelig at Berggravs oppførsel 15. april kan sammenlignes med Quislings 9. april og at den tyske fotograf er et talende bevis på det.

Min kritikk av Berggrav gjelder hans opptreden som en farlig og misledet politisk «busybody» og ikke som kirkemann. Heller ikke kritiserer jeg den norske lutherske kirke, som jeg har dyp respekt for.

Ralph Hewins.

stemmene som ble avgitt disse få steder kom man opp i det nevnte prosentall. De stedene hvor det ble stilt lister var tallene eksempelvis: Kaiserslautern 10,9 pst. — Pirmasens 9,7 pst. — Zweibrücken 9,3 pst. og i Alzey hele 15,3 pst. Etter dette resultat er det gitt at NPD er sikret representasjon ved forbundsdagsvalgene til høsten. Det kan ellers noteres at alle de andre partier gikk tilbake ved valgene og at det nettopp tillatte kommunistiske parti bare fikk 0,3 pst. av stemmene.

DET FORSIKRES

stadig at vårt NATO-medlemskap ingenlunde betyr at vi automatisk kommer med i enhver USA-krig av mere omfattende karakter. Vi har vår fulle selvbestemmelsesrett i så henseende, heter det, etter at man har fylt landet med amerikanske lytteapparater på bekostning av et virkelig forsvar av landet. Men ikke bare det. NATO-integrasjonen sikrer oss naturligvis også øyeblikkelig deltagelse. Som alle vet har Sovjet i den senere tid fylt Middelhavet med sine krigsskip til stor og alminnelig bekymring for alle — bortsett fra de skjørhodete norske NATO-tilhengere, som i denne situasjon retter uavlatelige angrep mot Hellas! For å motvirke at den 6. amerikanske flåte skal bli overfløyet av den russiske så vil det nå bli opprettet «en liten marineberedskapsstyrke for å demonstrere enheten i NATO» i Middelhavet. Og i denne styrke skal også norske krigsfartøyer delta. Hvorledes skal en da kunne bevare friheten til selv å bestemme over norsk krigsdeltagelse eller ikke? Det er vel bare norske politikere og norske dagspresserfolk som kan servere slikt sprøyt.

BRITISK «NASJONAL FRONT», som i norsk dagspresse karakteriseres som «naziorganisasjon», til og med «den sterkeste» sådanne, deltar aktivt i alle møter hvor en behandler Britannias tragiske rasesituasjon med et stadig stigende antall fargede. Den deltok således på et møte hvor den berømmelige George Brown (tidligere utenriksminister) talte og laget slikt bråk at selv Brown ble målbunden. Foranledningen til bråket var at en av talerne angrep Enoch

Powell. Da brøt det løs en øredøvende applaus for Powell. Det haglet med tilrop fra galleriet som «integrasjon fører til mulatter», «la oss få folkeavstemning om rasespørsmålet» og «kirken er en kommunistisk frontorganisasjon».

DIREKTØR FRITJOF HEYERDAHL

har nylig fylt 90 år og er still going strong. Forleden ble han tildelt en høy tysk orden «som takk og honnør for den tysk-norske handelsforbindelse (som Morgenbladet uttrykker det), og for hans medvirkning til å gjenopprette normal forbindelse mellom Norge og Tyskland etter krigen». Noen vil kanskje synes at det ikke var bare «etter krigen» Heyerdahl gjorde en slik innsats og tenke på hans befatning med Norsk-tysk handelskammer m. v. i hine hårde dager. Ellers har jo Heyerdahl gjort en innsats for Røde Kors — uten dog å sørge for at norske sykesøstre i tysk Røde Kors ble behandlet anstendig og overensstemmende med organisasjonens prinsipper.

IRRITERTE PØLSMAKERE

Efter Norges berømmelige «fortsatte krig» hevnet man seg som kjent på Tyskland ved bl. a. å erstatte undervisningen i tysk sprog overalt med engelsk. Nå spør det imidlertid om hvem som egentlig ble skadelidende ved dette: tyskerne eller nordmenn som har bruk for å lære tysk. AFTENPOSTEN tar opp spørsmålet i en stor artikkel og beretter at på Oslo Yrkesskole må både pølsemakere, damefrisører og andre lære engelsk. Og, sier både pølsemakerlærlingene, lærere og andre ifølge bladet: «Hva skal vi med engelsk? Hadde det enda vært tysk så vi kunne lese fagbøker!» Også damefrisørene er forbannet. Men Norge må jo ta hensyn til «gamle allierte» fra «den fortsatte krig».

FORTJENT UTMERKELSE

Efter at noen arabiske motstandsfolk hadde gått til angrep på et israelsk fly i Zürich, ble forøverne arrestert av sveitserpolitiet. Mens de befant seg i politivaretekt ble en av dem skutt ned bakfra av en tapper israeler Mordechai Rachamin.

Han ble selvsagt latt uantastet av sveitserne og er vendt tilbake til Israel, hvor belønningen ventet ham. Han ble utnevnt til livvakt for statsminister Golda Meir.

DET LATER TIL

at president Nixon vil forsøke å frigjøre seg noe fra den tidligere zionistiske dominans, skjønt bildet er ikke helt entydig i så henseende. Imidlertid har han iallfall erstattet den venstre-radikale høyesterettsjustitiarius Warren med den konservative Burger, som er av tysk opprinnelse og ikke jødisk. Nå skal han utnevne en høyesterettsdommer istedenfor Abe Fortas, som måtte tre tilbake etter en korrupsjonsskandale. Og han har offentlig erklært at han deler den oppfatning at det ikke skal være noen fast jødisk plass i denne rett. Det må vel bety at han vil foreta utnevelsen uten å ta hensyn til religiøse eller andre utenforliggende hensyn. Fortas forgjengere var som kjent alle jøder: Brandeis, Cardozo, Frankfurter og Goldberg.

NY MASSEGRAV

er oppdaget, men pussig nok er heller ikke den av «naziopprinnelse». Det er de polske mydigheter i den gamle tyske by Stettin, som har funnet graven i Schrebergården. Man fant restene av 706 mennesker, drept med nakkeskudd. Man antar at det dreier seg om mennesker drept under den store utdrivelsen av tyskere som også demokratene velsignet.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgiror.: 16 450

Utgever A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri